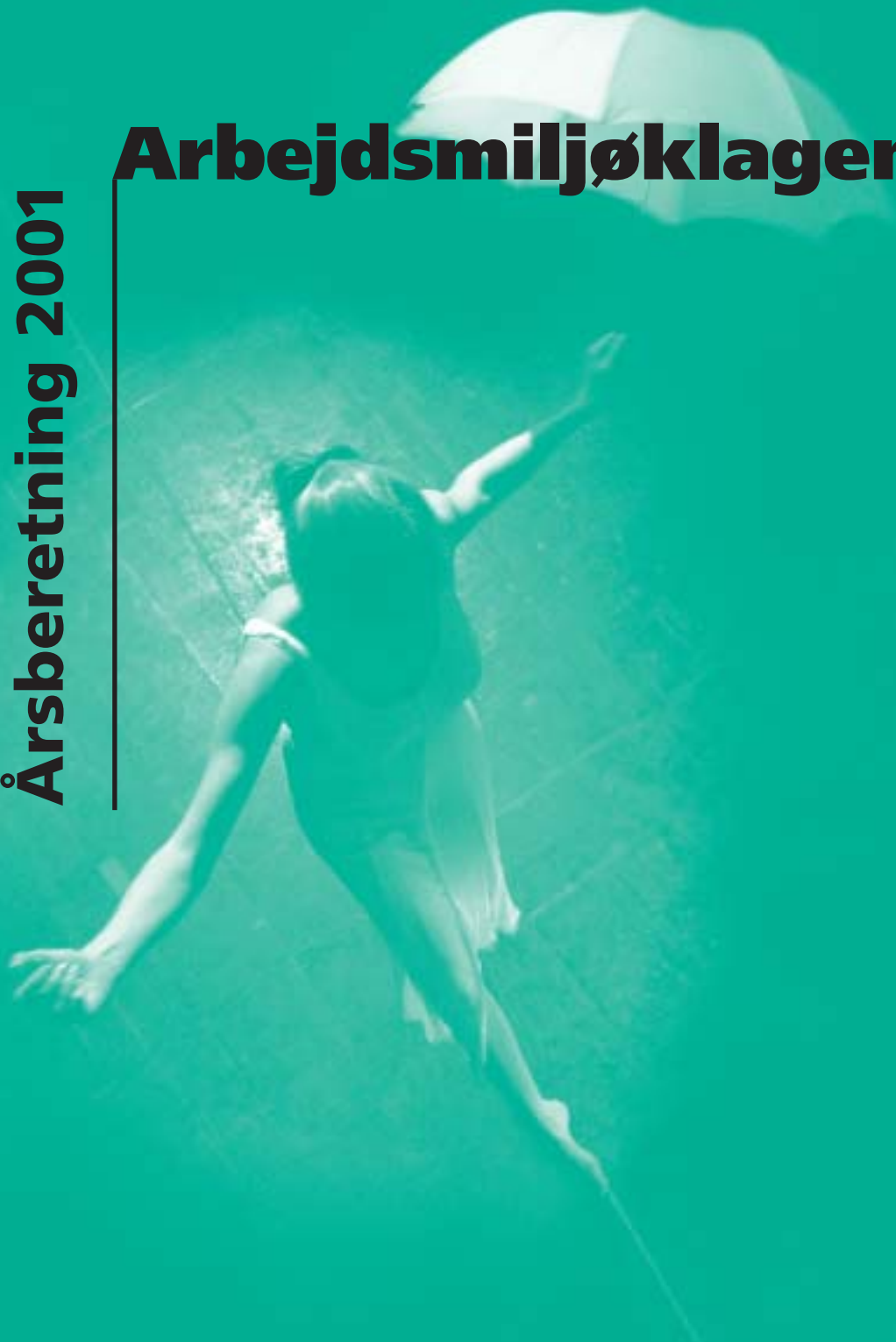

Årsberetning 2001

Arbejdsmiljøklagenævnet

Arbejdsmiljøklagenævnet

Nytorv 11-13

1450 København K

Telefon: 33 92 66 00

Fax: 33 13 52 47

Arbejdsmiljøklagenævnets hjemmeside : www.amk.am.dk

E-mail adresse : ama@ama.dk

Design & produktion : Schultz Grafisk

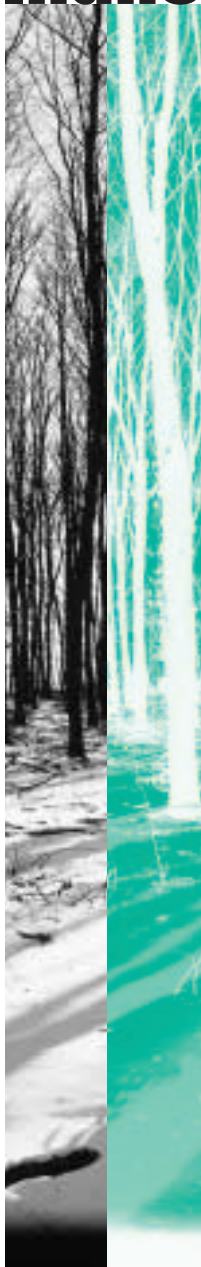
Fotos : Michael Uhlfeldt

Location : København

ISSN :1600-6976 – Trykt version

ISSN :1602-2262 – Internet version

Indhold

Forord v. formanden	4
Præsentation af Arbejds milj øklagenævnet	6
Tema: Udvalgte emner fra klagenævnets sager	8
Udvalgte nævnssafgørelser fra året	12
Indledning	13
Et kompliceret anlægsarbejde	14
Klage fra fagforening over en række forhold	24
Sikkerhedsudvalgsformands kompetence	30
Skriftlig arbejdspladsvurdering	34
Oprettelse af sikkerhedsorganisation	38
Ikke dispensation fra pligten til etablering af sikkerhedsorganisation	40
Gebyr for kontrolbesøg i bedriftsundhedstjeneste	42
Dispensation fra reglerne om unges alenearbejde	44
Ensidigt gentaget arbejde på slagteri	46
Hjælpe midler skulle bruges ved løft	48
Fysiske belastninger – Plejearbejde	52
Alternativer ved efterkommelse af påbud	54
Unødig fysisk belastning og uhensigtsmæssige arbejdsstillinger	56
Tilførsel af frisk erstatningsluft	58
Kontrolordning på procesventilation	62
Kontrolanordning og alarm på procesventilation	66
Recirkulation af procesluft	70
Opvarmning i pakkerihal	72
Rumventilation i svejsehal	74
Indretning af udgangskasser	78
Ventilation ved plastsprøjtstøbemaskiner	80
Anvendelse af kantpresse	84
Sikring af bukkemaskine	88
Fastsættelse af kodenummer	90
Klage over at efterkommelsesfrist var kortere end klagefrist	92
Klage fra sikkerhedsrep. over Arbejdstilsynets forlængelse af efterkommelsesfrist	94
Anmodning om forlængelse af efterkommelsesfrist for kortlægning af støjrproblemer	96
Realitetsbehandling på trods af fristoverskridelse	98
Tilsynets reaktionsmåde og vurdering af forhold under besøg	100
Delvist afslag på aktindsigt	102
Fakta om Arbejds milj øklagenævnet	104
Formål og kompetence	106
Sagsbehandling og afgørelse	106
Klagefrist og opsættende virkning	106
Information om nævnet	107
Medlemmer	107
Personale	109
Statistik	110
Emneregister	114
Stiksordsregister	124

Forord

Arbejds miljøklagenævnet har i sit virke i 2001 kombineret retssikkerhed og høj faglig kvalitet i forhold til et væsentligt stigende antal sager. De afgjorte sager har indholdsmæssigt haft relation til hele arbejdsmiljølovens område, dog således at antallet af sager inden for enkelte områder har været mere markant. Disse forhold har sat spor i statistikken og i denne årsberetning. Et udvalg af nævnets afgørelser er medtaget som en del af årsberetningen, og således at afgørelser af mere generel interesse er beskrevet

mere udførligt. Et udvalg af Arbejds miljøklagenævnets afgørelser er blandt andet via sekretariatets hjemmeside og nyhedsbrev gjort tilgængelige for en bredere kreds af interessenter.

København maj 2002

Lisbet Jensen
Formand

Lone Adler
Stedfortræder

Præsentation af Arbejdsmiljøklagenævnet

Folketinget vedtog i sommeren 1998 ved en ændring af arbejdsmiljøloven at oprette Arbejdsmiljøklagenævnet pr. 1. januar 1999 som klageinstans på arbejdsmiljøområdet.

Arbejdsmiljøklagenævnet behandler klager over afgørelser truffet af Arbejdstilsynet i henhold til arbejdsmiljølovgivningen, herunder forvaltningsretlige spørgsmål, der knytter sig hertil.

Nævnet er en forvaltningsmyndighed, som administrativt hører under Beskæftigelsesministeriets område, men nævnet er uafhængigt og derfor ikke bundet af instrukser fra ministeren, ministeriet eller andre myndigheder om den enkelte sags behandling.

Afgørelser truffet af nævnet kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Nævnet består af en formand og 13 beskikkede medlemmer. Formanden ansættes af beskæftigelsesministeren og skal have en juridisk,

nationaløkonomisk eller dermed ligestillet uddannelse. 10 af de beskikkede medlemmer udpeges efter indstilling fra arbejdsmarkedets parter. Tre af de beskikkede medlemmer er sagkyndige og har ingen stemmeret. De udpeges efter indstilling fra henholdsvis Justitsministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Danmarks Tekniske Universitet.

Nævnet er beslutningsdygtigt, når der udover formand eller stedfortræder er mindst tre udpeget af arbejdsgiversiden samt mindst tre fra lønmodtagerside til stede. Sekretariatsbetjeningen af nævnet varetages af sekretariatet for Arbejdsmarkedets Ankenævn.

Udvalgte emner fra klagenævnets sager

I år beskrives en problemstilling, der har optrådt i en betydelig del af Arbejds miljølagenævnets sager, i artikelform.

Hvad skal der til for at stille krav om, at procesventilation skal forsynes med kontrolanordning og alarm?

Af fuldmægtig Lena Søby

I kølvandet på Arbejdstilsynets indsats på hotel- og restaurationsområdet behandlede Arbejds miljølagenævnet i 2001 en række sager, hvor spørgsmålet var, om procesventilation i hotel- og restaurationskøkkener skulle forsynes med en kontrolanordning, der angav utilstrækkelig funktion, og om kontrolanordningen skulle udløse alarm i form af et lys- eller lydssignal.

Gældende regler

Ifølge § 35, stk. 1, i bekendtgørelse om faste arbejdssteders indretning skal der etableres en mekanisk udsugning, der så vidt muligt fjerner forureningen på det sted, hvor den udvikles, hvis det ikke kan hindres, at der ved en arbejdsproces sker udvikling af røg. Samtidig skal der tilføres frisk erstatningsluft af passende temperatur.

Der stilles således krav om procesventilation, når de ansatte ved en arbejdsproces udsættes for sundhedsskadelig luftforurening, som det er nødvendigt at fjerne ved procesventilation, inden den når de ansattes indåndingszone.

Ifølge § 35, stk. 8, skal blandt andet mekanisk udsugning, der er beregnet til at fjerne udvikling af luftarter, støv eller lignende, der er sundhedsskadelige eller eksplosive, eller udvikling af røg, mikroorga-

nismer, aerosoler, ildelugt eller anden generende luftforurening fra arbejdsprocesser, være forsynet med en kontrolanordning, der angiver utilstrækkelig funktion.

Ifølge § 3 i bekendtgørelse om sikkerhedsskiltning og anden form for signalgivning, skal signalgivning anvendes i overensstemmelse med reglerne i denne bekendtgørelse, hvor der under arbejdet kan opstå fare, som ikke kan imødegås tilstrækkeligt effektivt ved tekniske foranstaltninger eller andre foranstaltninger.

Som det fremgår af ovennævnte regler, er det således en forudsætning for, at der kan stilles krav om kontrolanordning og alarm, at der skal være procesventilation og samtidig tilføres frisk erstatningsluft af passende temperatur.

Kontrolanordning

Procesventilation skal være forsynet med en kontrolanordning, der angiver utilstrækkelig funktion.

Overvågning af ventilationsanlæggets funktion er særlig påkrævet i køkkener, da fedtafsætning i kanalsystem og aggregat kan nedsætte udsugningens funktion, og kontrolanordningen er derfor væsentlig for at forebygge luftforurening forårsaget af mere eller mindre utilstrækkelig funktion af ventilationsanlægget.

Flere fagfolk, herunder fagfolk fra BST-centre har udtalt, at sådanne kontrolanordninger ikke fungerer tilstrækkelig godt i køkkenventilationsanlæg, hvor de udsættes for meget fedtholdig luft og derved får tilstoppet sensorerne.

Teknologisk Institut og flere producenter af måle- og reguleringsudstyr

til ventilation samt virksomheder, der leverer og monterer ventilationsanlæg har udtalt, at det teknisk er muligt at etablere en kontrolanordning, der fungerer efter hensigten.

For at en kontrolanordning i et køkken virker efter hensigten, skal filtrene rengøres 1 til 3 gange om ugen for at bibeholde en tilstrækkelig funktion.

Nævnet har behandlet en række sager om hotel- og restaurationskøkkener, hvor fedtafsætning i filtre og aggregater kunne nedsætte udsugningens funktion.

I disse sager tiltrådte nævnet Arbejdstilsynets afgørelser om, at der skulle etableres kontrolanordning på udsugning til angivelse af utilstrækkelig funktion.

Nævnet lagde ved afgørelserne vægt på, at det teknisk var muligt at eta-

blere kontrolanordning, der virkede efter hensigten, jf. nævnets j.nr. 2000-10-0068. Sagen er refereret i denne årsberetnings afsnit "Udvalgte nævnsafgørelser fra året".

Alarm

For at der kan stilles krav om, at kontrolanordningen skal udløse alarm i form af et lys- eller lyd-signal, skal den utilstrækkelige funktion kunne medføre en påvirkning af luftarter, støv eller lignende, der er sundhedsskadelige eller eksplosive. Det vil sige, at der skal kunne opstå fare under arbejdet, som ikke kan imødegås tilstrækkelig effektivt ved tekniske foranstaltninger eller andre foranstaltninger.

Nævnet har behandlet en række sager om hotel- og restaurationskøkkener, hvor Arbejdstilsynet i vejledningen til påbudet havde stillet krav om alarm, der udløste et

lys- eller lydsignal ved utilstrækkelig funktion af kontrolanordningen uden angivelse af hjemmel herfor.

Nævnet fandt i flere af disse sager, at Arbejdstilsynet i deres beskrivelse af, hvad der blev konstateret ved besøgene i hotel- og restaurationskøkkenerne, eller i deres vurdering, ikke havde inddraget tilstrækkelige oplysninger til, at nævnet kunne foretages en vurdering af, hvorvidt der under arbejdet kunne opstå en sådan fare, at der kunne kræves etablering af alarm i form af lys- eller lydsignal.

Nævnet fandt ligeledes, at et krav om alarm, der udløste et lys- eller lydsignal ved utilstrækkelig funktion af kontrolanordningen skulle være anført som et påbud og behørig hjemmel skulle være anført.

Nævnet ophævede således vejledningsdelen i disse påbud, for så vidt angik kravet om alarm i form af

lys- eller lydsignal, jf. nævnets j.nr. 2000-10-0117. Sagen er refereret i denne årsberetnings afsnit “Udvalgte nævnsafgørelser fra året”.

Sammenfatning

Det kan konkluderes i ovennævnte sager om arbejdsstedets indretning i hotel- og restaurationskøkkener, at for at nævnet er i stand til at foretage en vurdering af, om der under arbejdet fx kan opstå fare m.v., kræves en nøje beskrivelse af, hvad Arbejdstilsynet konstaterer ved besøgene i køkkenerne.

Udvalgte nævnsafgørelser fra året

Indledning

Arbejdsmiljøklagenævnet har i løbet af 2001 truffet afgørelse i 154 sager. I dette kapitel omtales et udvalg af disse afgørelser i resuméform sammen med en gengivelse af de mest relevante bestemmelser i arbejdsmiljølovgivningen.

Nogle afgørelser er taget med på grund af deres principielle indhold, mens andre afgørelser er taget med for at vise bredden af nævnets arbejde i 2001. Der indledes med et par mere omfattende resumeer af sager, der angår en flerhed af sagsområder.

Et kompliceret anlægsarbejde

En fagforening klagede over Arbejdstilsynets håndtering af en række forskellige arbejdsmiljøproblemer ved et større anlægsarbejde i København.

Problemerne omfattede

1. Dieselos fra lokomotiver,
2. Skur og velfærdsfaciliteter,
3. Cementstøv fra cementsiloer,
4. Sikkerhedsorganisationens funktion,
5. Støjproblemer, og
6. Adgangsveje til og i tunnelerne.

Arbejdstilsynet oplyste overfor nævnet, at arbejdsmiljøarbejdet i forbindelse med dette store anlægsarbejde var kompliceret, teknisk vanskeligt, meget ressourcekrævende og kommunikationsmæssigt besværligt p.g.a. sprogbarrierer og forskellige kulturer. Hertil kommer hyppige udskiftninger af ledelsespersoner hos entreprenøren. Tilsynet havde brugt mange

ressourcer på byggeriet med henblik på, at virksomheden selv løste sine arbejdsmiljøproblemer.

Vedrørende punkt 1 – dieselos – oplyste Arbejdstilsynet, at man fra projektets start havde inspiceret tunneller og skakter ca. en gang ugentligt. Tilsynet havde vurderet, at virksomheden i hele perioden havde søgt at løse problemerne, hvorfor der ikke var afgivet påbud, før tilsynet vurderede, at løsningsprocessen var gået i stå. Virksomheden havde herefter udarbejdet og gennemført en handlingsplan, som Arbejdstilsynet havde godkendt som en efterkommelse af påbudet. Arbejdstilsynet bemærkede, at det efterfølgende kunne konstateres, at påbudet kunne være givet på et tidligere tidspunkt.

Vedrørende punkt 2 – velfærdsforanstaltninger – oplyste Arbejdstilsynet, at man havde vejledt virk-

somheden om dette problem, og at tilsynet, efter virksomheden havde gennemført en række tiltag, vurderede, at der var stillet skur- og velfærdsforanstaltninger til rådighed, som sammenholdt med de fysiske rammer var i overensstemmelse med lovgivningen. Der var således ikke behov for dispensation.

Vedrørende punkt 3 – cementstøv – oplyste Arbejdstilsynet, at der var afgivet påbud om foranstaltninger, fx indkapsling af anlægget. Tilsynet havde ved besøg kun i begrænset omfang observeret problemerne, men det kunne ikke afvises, at de ansatte blev udsat for sundhedsskadeligt cementstøv. Tilsynet afventede efterkommelsen af påbudet.

Vedrørende punkt 4 – sikkerhedsorganisation – oplyste Arbejdstilsynet, at der var givet påbud om afholdelse af sikkerhedsmøder. Tilsynet vurderede, at sikkerhedsarbejdet var væsentligt forbedret

siden påbudet, og at virksomheden opfyldte lovens formelle betingelser.

Vedrørende punkt 5 – støj – oplyste Arbejdstilsynet, at tilsynet havde givet påbud om nedbringelse af støjniveauet. Virksomheden havde arbejdet med løsning af problemet, herunder inddraget BST og udstyret de ansatte med specielle, individuelt tilpassede høreværn.

Det havde dog vist sig vanskeligt at identificere støjkilderne, hvorfor tilsynet havde accepteret, at påbudet ikke kunne efterkommes inden for fristen. Arbejdstilsynet fulgte problemløsningen nøje og vurderede, at de personlige værnemidler var tilstrækkelige, til en støjreduktion havde fundet sted.

Vedrørende punkt 6 – adgangsveje – oplyste Arbejdstilsynet, at man inden arbejdet var sat i gang havde afgivet en vejledende udtalelse, og at der efterfølgende var givet påbud om foranstaltninger. Virksomheden

havde meldt tilbage, at der var en person, som havde til opgave at regulere færdselen til og i tunnellerne, og tilsynet fandt hermed påbudet efterkommet.

Arbejds miljøklagenævnet vurderede de enkelte punkter hver for sig, idet sagens oplysninger blev sammenholdt med de relevante regler.

Vedrørende dieselos fandt nævnet, at Arbejdstilsynet burde have truffet en afgørelse herom på det tidspunkt, hvor forholdet blev konstateret. Nævnet lagde til grund, at mængden af udstødningsgasser på et meget tidligere tidspunkt havde et omfang, som var i strid med arbejdsmiljølovens regler.

Nævnet noterede sig, at tilsynet først udstedte påbud, da virksomhedens problemløsning var gået i stå, men fandt dog, at såvel virksomhedens som de ansattes retssikkerhed ville være blevet vare-

taget bedre ved, at løsningen af problemerne var sket inden for rammerne af en afgørelse i overensstemmelse med forvaltningsloven.

Vedrørende velfærdsforanstaltninger fandt nævnet, at Arbejdstilsynet burde have truffet en afgørelse om disse forhold under inddragelse af alle de relevante bestemmelser. På grundlag af oplysningerne i sagen vurderede nævnet, at forholdene var i strid med reglerne i byggepladsbekendtgørelsen, som dog indeholdt muligheder for dispensation.

Nævnet noterede sig, at tilsynet havde påpeget problemer omkring velfærdsforanstaltningerne over for virksomheden. På grund af brevet indhold og karakter fandt nævnet, at der på dette tidspunkt burde have været truffet en afgørelse med de retssikkerhedsgarantier, der følger heraf.

Vedrørende cementstøv fandt nævnet, at tilsynet burde have truffet en afgørelse om dette forhold på det tidspunkt, hvor forholdet blev konstateret. Nævnet lagde til grund, at tilsynet på et tidligere tidspunkt end påbudet havde observeret mængder af cementstøv, som oversteg det arbejdsmiljømæssigt forsvarlige. Arbejdstilsynet havde således i flere måneder gjort den lokale byggeledelse opmærksom på problemet.

Vedrørende sikkerhedsorganisationens funktion fandt nævnet, at tilsynet burde have truffet en afgørelse om dette forhold på det tidspunkt, hvor forholdet blev konstateret. Nævnet lagde til grund, at det af påbudet fremgik, at tilsynet på et tidligere tidspunkt havde fået oplyst, at sikkerhedsarbejdet ikke fungerede. Nævnet fandt endvidere ikke påbudet tilstrækkeligt præcist, idet der som hjemmel henvises til en

meget generel bestemmelse om arbejdsgiverens pligter i forbindelse med sikkerhedsarbejdet. Der fandtes imidlertid andre bestemmelser, som nærmere regulerer arbejdet på forskellige niveauer i sikkerhedsorganisationen, og tilsynet burde have overvejet, hvorvidt en af disse bestemmelser kunne finde anvendelse.

Vedrørende støjproblemer fandt nævnet Arbejdstilsynets reaktion hensigtsmæssig, idet den omfattede såvel bekæmpelse af støj ved kilden som beskyttelse af de ansatte gennem høreværn. Det fremgik således ikke af sagens oplysninger, at dette problem havde eksisteret gennem længere tid.

Vedrørende adgangsveje fandt nævnet Arbejdstilsynets reaktion hensigtsmæssig på baggrund af de foreliggende oplysninger. Nævnet påpegede dog, at tilsynets vejledning før arbejdets iværksæt-

telse havde en sådan konkret karakter, at der ikke var tale om en vejledning. Brevets krav burde være stillet i afgørelsesform med de retssikkerhedsgarantier, der følger heraf. (*J. nr. 2000-10-0025*).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999.

§ 6. I virksomheder med 5 ansatte eller derover skal virksomhedens arbejde for sikkerhed og sundhed organiseres.

...

§ 8. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler for opbygning og funktion af virksomhedernes arbejde for sikkerhed og sundhed, herunder regler om valg af sikkerhedsrepræsentanter, om deres rettigheder og pligter, om oprettelse af sikkerhedsgrupper og sikkerhedsudvalg og om disses opgaver samt om daglig ledelse af sikkerhedsarbejdet.

...

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds-

eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

- 1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrning, nedstyrning, sammenskrivning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,
- 2) forbud mod særlig farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder,
- 3) opslag eller egnet markering.

Stk. 2. Arbejdsministeren kan endvidere fastsætte regler om særligt

arbejdstøj og personlige værnemidler, herunder om hvem der skal afholde udgifterne hertil.

§ 43. Arbejdsministeren kan fastsætte regler om indretning af faste, midlertidige, skiftende og udendørs arbejdssteder, herunder om

- 1) arbejdsrum, f.eks. loftshøjde, luftrum, gulve, vægge, lofter, belysning, temperatur, luftfornyelse og støj,
- 2) velfærdsforanstaltninger m.v., f.eks. opholds- og spiserum, garderober, omklædningsrum, toiletter, vaske- og baderum samt sovesteder og stole,
- 3) udgangsforhold, f.eks. færdselsveje, trapper og udgange.

...

§ 72. Arbejdstilsynet har til opgave at

- 1) vejlede virksomheder, branchearbejdsmiljøråd, arbejdsmarkedets organisationer og offentligheden om arbejdsmiljømæssige spørgsmål,

REGLER

- 2) bistå Arbejdsministeriet med forberedelse af regler i henhold til loven,
- 3) udstede forskrifter i henhold til bemyndigelse fra arbejdsministeren,
- 4) holde sig orienteret om den tekniske og sociale udvikling med henblik på forbedring af arbejdet for sikkerhed og sundhed i arbejdsmiljøet,
- 5) behandle planer for arbejdsprocesser, arbejdssteder, tekniske hjælpemidler m.v. samt stoffer og materialer og meddele tilfaldelser i henhold til loven eller administrative regler,
- 6) påse, at loven og de forskrifter, der gives med hjemmel i loven, overholdes.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler

§ 4. Anvendelse af tekniske hjælpe-

midler skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde.

§ 14. Det skal ved passende eftersyn og vedligeholdelse foretaget af en sagkyndig sikres, at et teknisk hjælpemiddel til stadighed holdes i forsvarlig stand og i overensstemmelse med de i § 6 omhandlede krav. Herunder skal der foretages passende eftersyn før ibrugtagningen første gang og før ibrugtagningen efter hver genmontering og genopstilling. Leverandørens anvisninger skal følges, medmindre andet er foreskrevet i særlige regler eller påbudt af Arbejdstilsynet, jf. § 77 i lov om arbejdsmiljø.

Stk. 2. Et teknisk hjælpemiddel, som udsættes for påvirkninger, der kan medføre beskadigelse, som kan forårsage farlige situationer, skal efterses som anført i det følgende for at sikre, at de krav, der gælder for hjælpemidlets indretning og anvendelse, kan overholdes, og at

beskadigelserne konstateres og kan afhjælpes i tide:

- 1) Det tekniske hjælpemiddel skal efterses regelmæssigt og om nødvendigt afprøves af en sagkyndig.
- 2) Det tekniske hjælpemiddel skal gennemgå et særligt eftersyn ved en sagkyndig, hver gang det har været udsat for specielle forhold, som kan have medført til anvendelse af hjælpemidlet ikke er sikkerheds- eller sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, f.eks. ændringer, uheld, naturomstændigheder eller længere tids stilstand.

Stk. 3. Resultaterne af eftersynet af tekniske hjælpemidler omhandlet i stk. 2 skal registreres, opbevares i en passende periode og være tilgængelige for Arbejdstilsynet. Særlige regler om registrering m.v. kan være fastsat i særbekendtgørelser og i bilag 1. Hvis det pågældende tekniske hjælpemiddel anvendes på skiftende arbejdssteder, skal der medfølge dokumen-

tation for gennemførelsen af det seneste eftersyn.

Stk. 4. Skilte, opslag og anden mærkning på et teknisk hjælpemiddel med oplysninger om dets data, betjening m.v. og eventuelle risici skal holdes synlige og tydelige.

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 1017 af 15. december 1993 om indretning af byggepladser og lignende arbejdssteder efter lov om arbejdsmiljø (Byggepladsbekendtgørelsen)

§ 11. De på byggepladsen etablerede bygningsdele, tekniske anlæg og installationer, tunneler, minegange, udgravninger, læsseramper og lignende, skal være konstrueret og indrettet forsvarligt under hensyn til den forudsatte anvendelse.

§ 12. På de enkelte steder, hvor der udføres arbejde, skal der så vidt muligt være tilstrækkelig plads til, at nødvendigt inventar, hjælpemid-

ler og materialer kan anbringes indbyrdes forsvarligt, og så alle funktioner, der er forbundet med arbejdet, kan udføres sikkert og med forsvarlige arbejdsstillinger og -bevægelser.

Stk. 2. Der skal på det enkelte sted, hvor der arbejdes, være forsvarlige adgangsforhold og tilstrækkelig flugtmulighed samt tilstrækkelig tilførsel af frisk luft.

§ 30. Områder, hvor der skal foregå arbejdsprocesser, der indebærer særlige risici, f.eks. nedrivning og sprængning af bygninger og konstruktioner, skal indrettes, så arbejdet kan udføres så farefrit som muligt og med anvendelse af nødvendige sikkerhedsforanstaltninger.

Stk. 2. Hvis arbejdsprocessen udvikler støv eller anden luftforurening, stråling, ekstreme temperaturer, støj, stank m.v., skal dette så vidt muligt imødegås på udviklingsstedet eller fjernes.

REGLER

Stk. 3. Ventilationsanlæg skal være indrettet og placeret, så sundhedsskadelig støj og træk undgås, og således at vedligeholdelsen kan ske på forsvarlig måde. Ventilationsanlægget skal være forsynet med en kontrolanordning, der angiver utilstrækkelig funktion.

§ 31. Hvor der er fare for, at luften indeholder sundhedsskadelige eller brændbare stoffer eller materialer, skal luften kontrolleres, og der skal træffes effektive foranstaltninger til beskyttelse af de beskæftigede mod påvirkninger herfra og til forebyggelse af risikoen for ulykker.

Stk. 2. Det samme gælder, hvis der arbejdes på steder, hvor der kan opstå iltmangel. Kontrollen skal foretages kontinuerligt. Der skal desuden etableres en overvågning udefra og være truffet foranstaltninger, så den pågældende hurtigt og effektivt kan reddes ud og få hjælp.

§ 37. Byggepladsen skal være indrettet med et tilstrækkeligt antal adgangsveje og transportveje af en sådan størrelse og beskaffenhed, at færdslen kan foregå uden fare for sikkerhed eller sundhed. Adgangs-, transport- og færdselsarealer skal i fornødent omfang være indrettede, så egnede tekniske hjælpemidler kan anvendes.

Stk. 2. Placeringen, antallet og dimensionerne af døre, porte, lemme, m.v. skal være forsvarlige under hensyn til arbejdets art og forholdene i øvrigt. Døre m.v. skal bestå af egnede materialer og være udformet og indrettet således, at de let kan åbnes, lukkes og passeres uden risiko.

Stk. 3. Det skal så vidt muligt tilstræbes, at adgangs- og transportvejene for kørende og gående trafik holdes adskilt, og at køreveje er ensrettede. Hvor dette ikke er muligt, skal der etableres en passende sikkerhedsafstand mellem den kørende og gående trafik.

...

§ 47. Arbejdsgiveren skal sørge for, at den ansatte under arbejdet har adgang til

- 1) toilet, der er aflåseligt,
- 2) spiserum med adgang til drikkevand i nærheden,
- 3) håndvask med rindende koldt og varmt vand,
- 4) omklædningsrum,
- 5) brusebad, jf. dog stk. 2,

...

§ 48. Faciliteterne skal etableres på eller i umiddelbar nærhed af byggepladsen og være til rådighed fra arbejdets begyndelse.

...

§ 49. Faciliteterne skal være hensigtsmæssigt beliggende i forhold til hinanden og de enkelte arbejdssteder og have gode adgangsforhold. Der må højst være en afstand af 200 meter eller en transporttid på fem minutter til toilet.

Stk. 2. Toiletter, håndvaske og brusebade skal findes i et antal, så der er mindst

- 1) 1 toilet for hver 15 personer,

- 2) 1 håndvask for hver 5 personer, og
- 3) 1 brusebad for hver 10 personer.

§ 50. Faciliteterne kan etableres i skurvogne, skure, pavilloner, eksisterende bygninger m.v. Hvis faciliteterne etableres i skurvogne eller andre flytbare enheder, skal disses størrelse og indretning opfylde kravene i bekendtgørelse nr. 775 af 17. september 1992 om indretning af skurvogne og lignende, jf. dog § 51 Etableres faciliteterne på anden måde, f.eks. i bygninger på stedet, skal disses brugsværdi have en lignende standard.

Stk. 2. Hvis varigheden af arbejdet eller samlingsstedet er mere end to måneder, skal toiletterne tilsluttes kloak.

...

§ 56. Såfremt der på en byggeplads foreligger særlige forhold i forbindelse med snævre pladsforhold eller trafik hensyn, som ikke gør det

muligt at opfylde bestemmelserne i § 49 stk. 2, og § 50 kan disse fraviges i det omfang, det er nødvendigt.

Stk. 2. Der skal i så fald, inden arbejdet påbegyndes, foreligge en dokumentation herfor og en plan for, hvorledes velfærdsforanstaltninger skal gennemføres. Dette materiale skal være tilgængeligt for de ansatte.

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 739 af 22. september 1997 om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde

§ 14. Sikkerhedsudvalget skal afholde ordinært møde mindst een gang i kvartalet. Udvalget skal holde ekstraordinære møder, hvis der indtræffer alvorlige ulykker, alvorlige forgiftninger eller andre sundhedsskader eller tilløb hertil, samt når der i øvrigt er behov herfor. Ekstraordinære møder afholdes, hvis formanden skønner det nød-

vendigt, eller mindst 2 udvalgsmedlemmer fremsætter begæring herom.

Stk. 2. Der skal indkaldes til ordinære møder i god tid. Medlemmerne og øvrige ansatte skal gøres bekendt med dagsordenen senest 10 dage før mødet.

Stk. 3. I sikkerhedsudvalgets møder deltager, foruden de egentlige medlemmer, lederen af det daglige sikkerhedsarbejde samt efter behov medlemmer af bedriftssundhedstjenesten og lignende.

Stk. 4. Der skal udarbejdes referat af møderne, som sendes til virksomhedens ledelse, sikkerhedsorganisationens medlemmer, tillidsrepræsentanter og samarbejdsudvalget.

Stk. 5. Sikkerhedsudvalget skal herudover mindst to gange årligt holde møde med samtlige sikkerhedsgrupper.

§ 17. Ved bygge- og anlægsarbejde, hvor to eller flere arbejdsgriver

REGLER

samtidigt på samme arbejdssted beskæftiger flere end 10 personer, skal bygherren ved sikkerhedsmøder samt ved personlig kontakt på arbejdsstedet koordinere de enkelte arbejdsgiveres foranstaltninger, jf. § 32, stk. 1 og 3, og § 33.

Stk. 2. I møderne deltager bygherren, arbejdsgiverne eller disses repræsentanter og sikkerhedsgrupperne på arbejdsstedet.

Stk. 3. Ordinære sikkerhedsmøder skal afholdes mindst én gang om måneden, f.eks. i forbindelse med byggemøder. Ekstraordinære møder afholdes, hvis der indtræffer alvorlige ulykker, forgiftninger eller andre sundhedsskader eller tilløb hertil, samt når der i øvrigt er behov herfor. Ordinære møder skal berammes i god tid.

Stk. 4. Bygherren indkalder til sikkerhedsmøderne og sørger for, at der udarbejdes referat af mødet. Referatet sendes til mødedeltagerne, alle arbejdsledere, de beskæftigede virksomheder, sikkerhedsgrup-

perne samt eventuelle tillidsrepræsentanter.

§ 18. Ved bygge- og anlægsarbejde skal der oprettes sikkerhedsråd, hvor der i en periode på 4 uger eller derover sammenlagt er beskæftiget flere end 100 ansatte, medmindre Arbejdstilsynet skønner, at sikkerhedsarbejdet kan koordineres ved afholdelse af sikkerhedsmøder efter § 17.

Stk. 2. Sikkerhedsrådet består af bygherren samt repræsentanter for arbejdsstedets sikkerhedsrepræsentanter, arbejdsgivere og arbejdsledere. Arbejdsstedets sikkerhedsrepræsentanter vælger i mellem sig to medlemmer, og arbejdsgiverne og arbejdslederne vælger i mellem sig hvert et medlem til sikkerhedsrådet, hvori bygherren indtræder som formand.

Stk. 3. Hvor der er oprettet sikkerhedsråd, overtager rådet sikkerhedsmødernes funktion og opgaver.

Stk. 4. Møder i sikkerhedsrådet afholdes efter samme retningslinjer som for sikkerhedsmøder, jf. § 17, stk. 3 og 4. Sikkerhedsrådet skal endvidere afholde møde med samtlige sikkerhedsgrupper mindst en gang i kvartalet.

§ 19. Arbejdsgiveren skal træffe de nødvendige foranstaltninger til varetagelse af aktiviteterne til beskyttelse af de ansattes sikkerhed og sundhed, herunder organisering af aktiviteterne til forebyggelse af sikkerheds- og sundhedsmæssige risici, samt oplysning, instruktion og oplæring.

Stk. 2. Arbejdsgiveren skal sørge for, at samarbejdet om sikkerhed og sundhed etableres, udvikles og vedligeholdes, således at sikkerhedsorganisationen kan løse opgaverne på tilfredsstillende måde. Arbejdsgiveren skal herunder sikre, at virksomhedens øverste ledelse er repræsenteret i virksomhedens sikkerhedsorganisation, samt sørge for, at der

efter drøftelse med sikkerhedsudvalget udpeges en daglig leder af sikkerheds- og sundhedsarbejdet, jf. § 16.

Stk. 3. Arbejdsgiveren skal meddele den stedlige arbejdstilsynskreds, hvem der er daglig leder af sikkerhedsarbejdet.

Stk. 4. Arbejdsgiveren skal sikre, at sikkerhedsudvalg og -grupper inden for deres område kan deltage i virksomhedens planlægning, herunder den vurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene, som skal foretages efter reglerne i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse.

Stk. 5. Når sikkerhedsudvalget rådgiver virksomheden, og virksomheden ikke følger rådet, skal der gives en begrundelse herfor i et efterfølgende møde, som afholdes inden tre uger. Det samme gælder normalt, når udvalget afgiver flere indstillinger i samme sag.

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 867 af 13. oktober 1994 om arbejdets udførelse

§ 13. Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres,

- 1) at der er truffet effektive foranstaltninger til at forebygge risiko for sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskrivning, ulykker hidrørende fra elektrisk strøm, rystelser og lignende,
- 2) at fare for eksplosion, brand, forgiftning og kvælning m.v. er effektivt forebygget,
- 3) at der træffes effektive foranstaltninger for at forhindre udslip, lækage samt udvikling af støv, røg, damp, lugt, gas m.v., hvor dette kan medføre fare for sikkerhed eller sundhed.

...

Klage fra fagforening over en række forhold

Arbejds miljøklagenævnet fandt ikke grundlag for at anfægte Arbejdstilsynets vurderinger i det omfang, der var tale om afgørelser efter arbejdsmiljøloven. Dog havde Arbejdstilsynet ikke overholdt det forvaltningsretlige ligebehandlingsprincip ved ikke at begrunde fravigelse af praksis vedrørende arbejdspladsvurdering, som dog siden var gennemført tilfredsstillende.

En fagforening anmeldte en virksomhed til Arbejdstilsynet for overtrædelse af arbejdsmiljøloven. Tilsynet besøgte ikke virksomheden med det samme, idet det vurderedes, at virksomheden skulle besøges i forbindelse med en iværksat kampagne.

Efter yderligere henvendelser fra fagforeningen besøgte Arbejdstilsynet virksomheden og gav i den forbindelse en vejledning om et specifikt problem.

Fagforeningen klagede over, at der kun var givet en vejledning. Ved tilsynets behandling af denne klage blev vejledningen ophævet, og virksomheden blev besøgt endnu engang som led i et tilpasset tilsyn.

Arbejdstilsynet indplacerede virksomheden på niveau 2, idet man vurderede, at der var væsentlige arbejdsmiljøproblemer. Disse problemer blev der så truffet afgørelser om.

Fagforeningen klagede over Arbejdstilsynets reaktion over for virksomheden. Klagepunkterne var

- indplacering i forbindelse med tilpasset tilsyn,
- arbejdspladsvurdering,
- manglende afholdelse af sikkerhedsmøder,
- håndtering af store trådspoler,
- manglende anmeldelse af arbejdsskader,
- Arbejdstilsynets arbejde i forbindelse med tilsynsbesøg, og

- Arbejdstilsynets sagsbehandlings-tid.

Ved oversendelsen til Arbejds miljøklagenævnet udtalte Arbejdstilsynet sig om de enkelte klagepunkter.

Vedrørende indplaceringen gjorde tilsynet rede for de retningslinier, som danner baggrund for tilsynets indplacering af virksomheder i forbindelse med tilpasset tilsyn. Tilsynet anførte herunder, at der alene var tale om en prioritering af tilsynets ressourcer, hvilket ikke var en afgørelse i forvaltningslovens forstand.

Vedrørende arbejdspladsvurderingen havde tilsynet ved det tilpassede tilsyn konstateret, at virksomheden var i færd med at udarbejde vurderingen, men at den endnu ikke var færdig. Tilsynet gav virksomheden en frist for færdiggørelsen, og tilsynet havde efterfølgende modtaget den færdige arbejdspladsvurdering.

Vedrørende sikkerhedsmøder anførte tilsynet, at virksomheden som følge af sin størrelse var omfattet af pligten til at oprette en sikkerhedsgruppe. Dette havde virksomheden gjort. Da der ikke findes formelle regler for arbejdet i en sikkerhedsgruppe, havde tilsynet ikke hjemmel til at stille krav til dette arbejde.

Vedrørende trådspolerne havde tilsynet vurderet, at selve håndteringen skete forsvarligt ved en traverskran, hvorfor der ikke var truffet nogen afgørelse herom. I forbindelse med ibrugtagning af kraftig metaltråd fra en spole havde tilsynet konstateret et væsentligt problem, som der var truffet en afgørelse om. Tilsynet havde dog ikke umiddelbart kunnet pege på en teknisk løsning, men virksomheden arbejdede selv med flere mulige løsningsmodeller.

Vedrørende arbejdsskader oplyste tilsynet, at man ikke fra virksom-

heden havde modtaget anmeldelser. Tilsynet havde fra fagforeningen modtaget en anmeldelse, som var blevet drøftet med virksomheden under det tilpassede tilsyn. Tilsynet var på det foreliggende grundlag ikke overbevist om, at virksomheden havde haft en anmeldepligt, og da det blev oplyst, at virksomheden ikke tidligere havde haft anmeldepligtige arbejdsskader eller -lidelser, foretog tilsynet sig ikke yderligere i denne anledning.

Arbejds miljøklagenævnet traf afgørelse om de enkelte klagepunkter.

Nævnet fandt, at Arbejdstilsynets indplacering af virksomheder i forbindelse med tilpasset tilsyn ikke var afgørelse efter loven, men en administrativ beslutning om prioritering af tilsynets ressourcer. Dette henhørte derfor ikke under nævnets kompetence, men under arbejdsministeren som øverste ansvarlige for tilsynets administration.

Nævnet fandt endvidere, at Arbejdstilsynet i spørgsmålet om arbejdspladsvurdering havde overtrådt det forvaltningsretlige ligebehandlingsprincip. Det var således tilsynets praksis at give påbud om arbejdspladsvurdering, når en sådan ikke forelå skriftligt, og tilsynet vurderede, at virksomheden havde væsentlige arbejdsmiljøproblemer. Tilsynet havde ikke begrundet denne afvigelse fra praksis. Nævnet fandt dog efter en konkret vurdering ikke grundlag for at foretage sig yderligere, idet virksomheden efterfølgende havde forelagt en tilfredsstillende arbejdspladsvurdering for tilsynet.

Angående sikkerhedsmøder var nævnet enig med Arbejdstilsynet i, at der ikke kunne stilles krav om sikkerhedsmøder med referatpligt, idet virksomheden ikke var omfattet af disse regler.

Nævnet fandt ikke grundlag for at

anfægte Arbejdstilsynets vurdering af spørgsmålet om håndtering af trådspoler. Nævnet var derfor enig med tilsynet i vurderingen af og reaktionen på de arbejdsmiljøproblemer, der er konstateret i denne forbindelse. Nævnet henviste til, at de pågældende problemer også var behandlet i virksomhedens arbejdspladsvurdering.

Vedrørende arbejdsskader fandt nævnet ikke grundlag for at anfægte Arbejdstilsynets vurdering af, at der ikke var grundlag for påbud om anmeldelse af arbejdsskader over for virksomheden. Nævnet lagde til grund, at dette var blevet drøftet med virksomheden, og at der ikke var fremkommet oplysninger om ikke anmeldte arbejdsskader.

Nævnet afviste at behandle spørgsmålet om Arbejdstilsynets arbejde i forbindelse med tilsynsbesøg, idet planlægning og udførelse af tilsyns-

besøg, herunder hvem der deltager i besøg, ikke var afgørelser efter loven, men administrative beslutninger. Dette henhørte derfor under arbejdsministeren.

Endelig fandt nævnet, at man kun i begrænset omfang kunne behandle klagen over Arbejdstilsynets sagsbehandlingstid. Nævnets kompetence i denne forbindelse omfattede således kun tilsynets prioritering i det omfang, denne fulgte af en faglig vurdering efter loven. Nævnet fandt i denne forbindelse ikke grundlag for at anfægte tilsynets vurdering af, at de problemer, som fagforeningen påpegede ikke krævede omgående reaktion. Da den videre sagsbehandlingstid syntes at hidrøre fra administrative beslutninger, henhørte dette spørgsmål under arbejdsministeren. (*J. nr. 2000-10-0097*).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999.

§ 15 a. Arbejdsgiveren skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen under hensyntagen til arbejdets art, de arbejdsmetoder og arbejdsprocesser, der anvendes, samt virksomhedens størrelse og organisering. Arbejdspladsvurderingen skal forefindes i virksomheden og være tilgængelig for virksomhedens ledelse, de ansatte og Arbejdstilsynet. En arbejdspladsvurdering skal revideres, når der sker ændringer i arbejdet, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser m.v. og disse ændringer har betydning for sikkerhed og sundhed under arbejdet, dog senest hvert tredje år.

Stk. 2. En arbejdspladsvurdering skal omfatte en stillingtagen til virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, og hvordan de løses.

Vurderingen skal indeholde følgende elementer: ...

Stk. 4. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler om arbejdsgiverens pligter efter stk. 1-3.

§ 6. I virksomheder med 5 ansatte eller derover skal virksomhedens arbejde for sikkerhed og sundhed organiseres.

Stk. 2. Arbejdslederen for en afdeling eller et arbejdsområde skal sammen med sikkerhedsrepræsentanten danne en sikkerhedsgruppe for den pågældende afdeling eller det pågældende arbejdsområde.

Stk. 3. De ansatte skal vælge en sikkerhedsrepræsentant for hver afdeling eller hvert arbejdslederområde til at indtræde i sikkerhedsgruppen og repræsentere sig i spørgsmål om de ansattes sikkerhed og sundhed.

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt. ...

§ 72. Arbejdstilsynet har til opgave at

- 1) vejlede virksomheder, branchearbejdsmiljøråd, arbejdsmarkedets organisationer og offentligheden om arbejdsmiljømæssige spørgsmål,
- 2) bistå Arbejdsministeriet med forberedelse af regler i henhold til loven,
- 3) udstede forskrifter i henhold til bemyndigelse fra arbejdsministeren,
- 4) holde sig orienteret om den tekniske og sociale udvikling med henblik på forbedring af arbejdet for sikkerhed og sundhed i arbejdsmiljøet,
- 5) behandle planer for arbejdsprocesser, arbejdssteder, tekniske hjælpemidler m.v. samt stoffer og materialer og meddele tilfaldelser i henhold til loven eller administrative regler,
- 6) påse, at loven og de forskrifter, der gives med hjemmel i loven, overholdes.

REGLER

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 867 af 13. oktober 1994 om arbejdets udførelse

§ 6 a. Arbejdsgiveren skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen navnlig med henblik på at sikre en skriftlig behandlingsmåde i forbindelse med den nærmere planlægning, tilrettelæggelse og gennemførelse af arbejdspladsvurderingen, og at sikre, at resultatet heraf gøres synligt, jf. § 6 b, stk. 5.

Stk. 2. For at sikre, at alle arbejdsmiljøforhold inddrages i arbejdspladsvurderingen, skal arbejdsgiveren sørge for, at virksomhedens sikkerhedsorganisation inddrages i og deltager i hele processen vedrørende planlægningen, tilrettelæggelsen, gennemførelsen og opfølgningen, samt ajourføringen af arbejdspladsvurderingen. Det skal gennem en påtegning på

arbejdspladsvurderingen fra sikkerhedsorganisationen dokumenteres, at sikkerhedsorganisationen har været inddraget.

...

§ 6 b. En arbejdspladsvurdering skal udarbejdes under hensyntagen til arbejdets art, de tekniske hjælpemidler, stoffer og materialer, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser, der anvendes i virksomheden, arbejdsstedets indretning, samt virksomhedens størrelse og organisering.

...

Stk. 5. En arbejdspladsvurdering skal forefindes i virksomheden og være til rådighed for virksomhedsledere, arbejdsledere, øvrige ansatte og Arbejdstilsynet.

Stk. 6. En arbejdspladsvurdering skal ikke sendes til eller godkendes af Arbejdstilsynet, medmindre der er fastsat særlige regler herom i henhold til arbejdsmiljøloven.

§ 10. Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres,

- 1) at udformning af arbejdspladser, inventar, tekniske hjælpemidler samt valg af arbejds- og produktionsmetoder så vidt muligt passer til de personer, der skal benytte disse,
- 2) at egnede og effektive hjælpemidler, såsom løfteanordninger og transportmidler m.v., er tilgængelige i det omfang, det er nødvendigt, for at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 10 af 6. januar 2000 om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde

§ 2. I virksomheder med 5 ansatte og derover, jf. dog § 51, skal sikkerheds- og sundhedsarbejdet organiseres gennem en sikkerhedsorganisation.

...

§ 7. Arbejdslederen for en afdeling eller et arbejdsområde skal sammen med en sikkerhedsrepræsentant, der er valgt af alle ansatte i afdelingen eller arbejdsområdet, danne en sikkerhedsgruppe for den pågældende afdeling eller det pågældende arbejdsområde.

Stk. 2. Afdelinger eller arbejdsområder med 1-9 ansatte kan organiseres i en fælles sikkerhedsgruppe eller en i øvrigt eksisterende gruppe.

...

§ 36. Sikkerhedsgruppen skal, i den afdeling eller det område den dækker, varetage og deltage i aktiviteterne til beskyttelse af de ansattes sikkerhed og sundhed og i aktiviteter til forebyggelse af sikkerheds- og sundhedsmæssige risici. Hvis arbejdsleder eller sikkerhedsrepræsentant ikke samtidigt er tilstede, varetager den tilstedeværende gruppens opgaver. Foranstaltninger, der er foretaget i den andens fravær, skal hurtigst muligt meddeles denne.

§ 37. Sikkerhedsgruppen skal deltage i planlægningen af afdelingens sikkerheds- og sundhedsarbejde, herunder deltage i vurderingen af sikkerheds- og sundhedsforholdene, jf. bestemmelserne i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse.

...

Bekendtgørelse nr. 236 af 2. maj 1973 om anmeldelse af arbejdsulykker m.v. til arbejdstilsynet.

§ 1. Arbejdsgiveren skal snarest og inden 9 dage efter første fraværsdag anmelde arbejdsulykker og forgiftningstilfælde, der er sket i hans tjeneste ved arbejde omfattet af ovennævnte love, såfremt ulykken eller forgiftningen har medført arbejdsudygtighed i 1 dag eller mere udover tilskadekomstdagen.

...

Sikkerhedsudvalgsformands kompetence

Arbejds miljøklagenævnet fastslog, at der skulle være overensstemmelse mellem arbejdsgiveren og dennes repræsentant i sikkerhedsudvalget, idet sikkerhedsudvalget ellers ikke ville kunne fungere som forudsat i lovgivningen

En kommune sendte forskelligt materiale om sikkerhedsorganisationens opgaver og opbygning til Arbejdstilsynet. Det fremgik bl.a., at formanden for sikkerhedsudvalget ikke er tillagt nogen kompetence overhovedet. Arbejdstilsynet meddelte kommunen, at det ikke er lovligt at udpege en formand for sikkerhedsudvalget, der er uden nogen kompetence. Formanden for udvalget rejste spørgsmålet om udvalgets lovlighed overfor Arbejdstilsynet, da der var opstået uenighed i en sag, hvor formanden udenom udvalget ønskede at foranstalte en undersøgelse af kommunens chefgruppe. Arbejds-

tilsynet oplyste i afgørelsesform om, at formanden for et sikkerhedsudvalg i arbejdsmiljøspørgsmål skal være tildelt en kompetence svarende til virksomhedslederens, at udvalget ikke kan sidestilles med andre kommunale udvalg, at udvalget/formanden har en rådgivende og koordinerende funktion, og at kommunen kan vælge ikke at følge udvalgets anbefalinger. Kommunens borgmester ønskede med klagen at få afklaret, hvorvidt formanden i en konkret sag har kunnet handle på egen hånd uden om sikkerhedsudvalget. Arbejds miljøklagenævnet fandt, at en formand for et sikker-

hedsudvalg i sin egenskab af formand efter arbejdsmiljølovgivningen ikke har beføjelser eller kompetence udover det, som efter lovgivningen tilkommer sikkerhedsudvalget. Sikkerhedsudvalgets primære funktion er efter arbejdsmiljøloven at rådgive virksomheden om eventuelle arbejdsmiljøproblemer og disse problemers løsning. Sikkerhedsudvalget har ikke efter lovgivningen kompetence til på egen hånd at iværksætte aktiviteter til løsning af problemerne. Det fremgår endvidere af arbejdsmiljølovgivningen, at arbejdsgiveren – hvis vedkommende ikke selv indtræder – skal udpege en ansvarlig repræsentant for arbejdsgiveren som formand for sikkerhedsudvalget. For at der kan være et effektivt samarbejde om løsningen af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer i sikkerhedsudvalget, skal der være overensstemmelse mellem arbejdsgiveren og dennes repræsentant i sikkerhedsudvalget. Hvis der

hersker uenighed mellem arbejdsgiveren og formanden for sikkerhedsudvalget, må det anses for en hindring af sikkerhedsudvalgets arbejde. Arbejdsgiveren har pligt til at bringe denne situation til ophør, idet arbejdsgiveren har pligt til at etablere, udvikle og vedligeholde samarbejdet om sikkerhed og sundhed. Hvis arbejdsgiveren ikke har instruktionsbeføjelser over for formanden for sikkerhedsudvalget, og hvis arbejdsgiveren ikke kan skifte formanden for sikkerhedsudvalget ud om nødvendigt, er formanden ikke en lovlige repræsentant for arbejdsgiveren.

(J. nr. 2001-10-0067).

REGLER

**Lov om arbejdsmiljø,
jf. lovbekendtgørelse nr. 784
af 11. oktober 1999.**

§ 7. I virksomheder med 20 ansatte eller derover, jf. dog § 8, stk. 6, skal der oprettes et sikkerhedsudvalg. Er der i virksomheden oprettet en eller to sikkerhedsgrupper, udgør sikkerhedsgruppens eller gruppernes medlemmer og virksomhedens leder eller en ansvarlig repræsentant for denne sikkerhedsudvalget. Er der oprettet flere sikkerhedsgrupper, vælger sikkerhedsrepræsentanterne imellem sig to medlemmer og arbejdslederne i sikkerhedsgrupperne imellem sig to medlemmer til et sikkerhedsudvalg, hvori virksomhedens leder eller en ansvarlig repræsentant for denne indtræder. Sikkerhedsudvalget skal planlægge, lede, rådgive og orientere om samt føre kontrol med sikkerheds- og sundhedsarbejdet inden for virksomheden. ...

§ 8. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler for opbygning og funktion af virksomhedernes arbejdsregler om valg af sikkerhedsrepræsentanter, om deres rettigheder og pligter, om oprettelse af sikkerhedsgrupper og sikkerhedsudvalg og om disses opgaver samt om daglig ledelse af sikkerhedsarbejdet. ...

§ 9. Arbejdsgiveren har pligt til, hvis han ikke selv er medlem af sikkerhedsudvalget, at lade sig repræsentere ved en ansvarlig person.

Stk. 2. Arbejdsgiveren skal sørge for, at medlemmerne af sikkerhedsgrupperne og sikkerhedsudvalget får en efter forholdene rimelig tid til rådighed til at varetage deres pligter i sikkerhedsarbejdet. ...

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 10 af 6. januar 2000 om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde

§ 12. ...

Stk. 3. Formand for udvalget er virksomhedens leder eller en af denne udpeget ansvarlig repræsentant, der kan handle på ledelsens vegne.

Stk. 4. Er der i virksomheden oprettet en eller to sikkerhedsgrupper, består sikkerhedsudvalget af sikkerhedsgruppen eller -gruppernes medlemmer og virksomhedens leder eller en af denne udpeget ansvarlig repræsentant.

...

§ 41. Sikkerhedsudvalget skal planlægge, lede og koordinere virksomhedens sikkerheds- og sundhedsarbejde, herunder sikkerhedsgruppernes arbejde. Sikkerhedsudvalget skal forestå de aktiviteter, der skal iværksættes til beskyttelse af de ansatte, og akti-

viteter til forebyggelse af risici, samt registrere virksomhedens arbejdsmiljøproblemer. Sikkerhedsudvalget rådgiver på baggrund heraf virksomheden om løsning af arbejdsmiljømæssige spørgsmål. Sikkerhedsudvalget deltager herunder i virksomhedens planlægning og vurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene efter bekendtgørelsen om arbejdets udførelse.

...

Skriftlig arbejdspladsvurdering

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt tilsynets afgørelse om, at en restaurant skulle lave en skriftlig arbejdspladsvurdering (APV). Nævnet forlængede dog efterkommelsesfristen med 1 måned.

Arbejdstilsynet konstaterede under et besøg, at en restaurant ikke havde lavet en skriftlig APV og desuden havde en række væsentlige arbejdsmiljøproblemer. Tilsynet påbød restauranten at lave en skriftlig APV med efterkommelsesfrist til den 15. oktober samme år. Ejeren klagede over påbudet og oplyste, at han holdt sæsonlukket hvert år i perioden 1. oktober - 1. april. Tilsynet udsatte derpå efterkommelsesfristen til den 1. april næste år. Arbejds miljøklagenævnet traf afgørelse om at fastholde påbudet. Nævnet forlængede dog efterkommelsesfristen med en måned og bemærkede, at tilsynet havde forlænget fristen til

den samme dag, som restauranten åbnede efter vinterpausen. Ejeren fik derfor ikke mulighed for at udarbejde den skriftlige APV sammen med sine ansatte. (*J. nr. 2000-10-0094*).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999.

§ 15 a. Arbejdsgiveren skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen under hensyntagen til arbejdets art, de arbejdsmetoder og arbejdsprocesser, der anvendes, samt virksomhedens størrelse og organisering. Arbejdspladsvurderingen skal forefindes i virksomheden og være tilgængelig for virksomhedens ledelse, de ansatte og Arbejdstilsynet. En arbejdspladsvurdering skal revideres, når der sker ændringer i arbejdet, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser m.v. og disse ændringer har betydning for sikkerhed og sundhed under arbejdet, dog senest hvert tredje år. Stk. 2. En arbejdspladsvurdering skal omfatte en stillingtagen til virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, og hvordan de løses. Vurde-

ringen skal indeholde følgende elementer:

- 1) Identifikation og kortlægning af virksomhedens arbejdsmiljøforhold.
- 2) Beskrivelse og vurdering af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer.
- 3) Prioritering og opstilling af en handlingsplan til løsning af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer.
- 4) Retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen.

Stk. 3. Arbejdsgiveren skal inddrage sikkerhedsorganisationen eller de ansatte i planlægningen, tilrettelæggelsen og gennemførelsen af samt opfølgningen på arbejdspladsvurderingen, jf. stk. 1 og 2.

...

Oprettelse af sikkerhedsorganisation

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt tilsynets afgørelse om, at en restaurant skulle oprette en sikkerhedsorganisation.

Arbejdstilsynet besøgte en restaurant og konstaterede, at der var i alt 7 ansatte, men ikke nogen sikkerhedsorganisation. Tilsynet gav derpå virksomheden påbud om at etablere sikkerhedsorganisation og gav en efterkommelsesfrist på fire måneder. Virksomheden klagede og oplyste, at der kun var ansat fem personer, heraf to på halvtid og to elever. Virksomheden var lukket i 2½ måned hvert år. Desuden var der ikke nogen af de ansatte, der ville vælges som sikkerhedsrepræsentant. Tilsynet fastholdt påbudet og oplyste, at grænsen for, hvornår der var pligt for virksomheder til at etablere en sikkerhedsorganisation, den 1. juli 1998 var blevet ændret fra 10 til fem ansatte. Der var dog en overgangsperiode for kontor- og

butiksarbejde, men ikke for restauranter. Efter tilsynets praksis var der krav om sikkerhedsorganisation, hvis der var mindst fem ansatte i en virksomhed i mindst fem måneder. Hvis virksomheden forgæves havde forsøgt at få en sikkerhedsrepræsentant valgt, kunne virksomheden anses for at have efterkommet påbudet. Nævnet fastholdt, at virksomheden havde pligt til at etablere en sikkerhedsorganisation og lagde vægt på, at der var fem ansatte i 9½ måned hvert år. Nævnet understregede endelig, at arbejdsgiveren havde en aktiv rolle mht. at organisere arbejdsmiljøarbejdet. (J. nr. 2000-10-0091).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999.

§ 6. I virksomheder med fem ansatte eller derover skal virksomhedens arbejde for sikkerhed og sundhed organiseres.

Stk. 2. Arbejdslederen for en afdeling eller et arbejdsområde skal sammen med sikkerhedsrepræsentanten danne sikkerhedsgruppe for den pågældende afdeling eller det pågældende arbejdsområde.

Stk. 3. De ansatte skal vælge en sikkerhedsrepræsentant for hver afdeling hvert arbejdsleder område til at indtræde i sikkerhedsgruppen og repræsentere sig i spørgsmål om de ansattes sikkerhed og sundhed.

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 10 af 6. januar 2000 om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde.

§ 51. I virksomheder, hvor de ansatte udelukkende eller hovedsagelig er beskæftiget med

- 1) kontorarbejde eller andet administrativt arbejde eller
- 2) ekspedition og arbejde i forbindelse hermed i butikker, skal sikkerheds- og sundhedsarbejdet i en overgangsperiode på tre år fra 1. juli 1998 til 30. juni 2001 først organiseres, når der i virksomheden er beskæftiget 10 ansatte eller derover.

...

Oprettelse af sikkerhedsorganisation

Arbejds miljøklagenævnet ophævede tilsynets afgørelse om, at en restaurant skulle oprette en sikkerhedsorganisation.

Arbejdstilsynet besøgte en restaurant og konstaterede, at der var over fem ansatte, men ikke nogen sikkerhedsorganisation. Tilsynet gav derpå virksomheden påbud om at etablere sikkerhedsorganisation med en efterkommelsesfrist på fem måneder. Virksomheden klagede og oplyste, at der beregnet efter det samlede timetal kun var ansat fem personer i virksomheden. Der var kun en fastansat og yderligere en tilknyttet fast i en periode af året. Herudover var der tilknyttet et periodevis meget varierende antal løst ansatte. Efter en yderligere høring af arbejdsgiveren fremgik det, at der kun i perioden for skolernes sommerferie var fem ansatte og udenfor denne færre. Nævnet traf afgørelse om at

ophæve påbudet, idet der kun var fem ansatte i to måneder hvert år. Nævnet lagde vægt på klagers oplysninger om, hvor mange ansatte der var i forskellige perioder af året.

(J. nr. 2000-10-0085).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999.

§ 6. I virksomheder med 5 ansatte eller derover skal virksomhedens arbejde for sikkerhed og sundhed organiseres.

Stk. 2. Arbejdslederen for en afdeling eller et arbejdsområde skal sammen med sikkerhedsrepræsentanten danne sikkerhedsgruppe for den pågældende afdeling eller det pågældende arbejdsområde.

Stk. 3. De ansatte skal vælge en sikkerhedsrepræsentant for hver afdeling, hvert arbejdsleder område til at indtræde i sikkerhedsgruppen og repræsentere sig i spørgsmål om de ansattes sikkerhed og sundhed.

Ikke dispensation fra pligten til etablering af sikkerhedsorganisation

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afslag på ansøgning om dispensation, men fandt i modsætning til Arbejdstilsynet, at der i reglerne var hjemmel til at meddele dispensation

Efter at Arbejdsmiljøklagenævnet havde hjemvist en klage over et påbud om etablering af sikkerhedsorganisation til Arbejdstilsynet til fornyet behandling med henblik på, at Arbejdstilsynet tog stilling til muligheden for at meddele dispensation, afslog Arbejdstilsynet at give dispensation under henvisning til, at der ikke var hjemmel til at dispensere. Det var Arbejdstilsynets opfattelse, at formuleringen af § 47 i bekendtgørelse om sikkerheds- og sundhedsarbejde skulle forstås således, at der ikke kunne dispenseres fra bekendtgørelsens § 2. Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at der i § 47 var mulighed for at dispensere fra § 2, da en dispensation ikke

ville være en dispensation fra hele bekendtgørelsen, da der fortsat ville gælde regler for arbejdsgiverens samarbejde med de ansatte om sikkerhed og sundhed. Imidlertid forelå der ikke konkret sådanne særlige forhold, at Arbejdsmiljøklagenævnet efter en samlet vurdering fandt, at der skulle meddeles dispensation. (*J. nr. 2000-10-0067*).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999.

§ 6. I virksomheder med fem ansatte eller derover skal virksomhedens arbejde for sikkerhed og sundhed organiseres.

Stk. 2. Arbejdslederen for en afdeling eller et arbejdsområde skal sammen med sikkerhedsrepræsentanten danne en sikkerhedsgruppe for pågældende afdeling eller det pågældende arbejdsområde.

...

Bekendtgørelse nr. 10 af 6. januar 2000 om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde.

§ 2. I virksomheder med fem ansatte og derover, jf. dog § 51, skal sikkerheds- og sundhedsarbejdet organiseres gennem en sikkerhedsorganisation. ...

§ 47. Direktøren for Arbejdstilsynet kan for fag og faglige områ-

der eller enkeltvirksomheder, hvor særlige forhold forligger, tillade fravigelser fra enkelte bestemmelser i bekendtgørelsen, når det skønnes rimeligt og fuldt forsvarligt og i det omfang, det er foreneligt med direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet.

Gebyr for kontrolbesøg i bedriftssundhedstjeneste (BST)

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede en afgørelse fra Arbejdstilsynet om, at Dansk Akkrediterings (DANAK) afgørelse om pålæggelse af gebyr i forbindelse med kontrolbesøg i en BST skulle fastholdes

Efter et kontrolbesøg i en BST fakturerede DANAK et gebyr for medgået tid, herunder rejsetid, ved et kontrolbesøg samt et transportgebyr pr. besøgende kontrolant. I en klage herover til Arbejdsmiljøklagenævnet anførtes det, at der ikke var hjemmel til at opkræve betaling for transporttid, og at der ikke var hjemmel til at kræve mere end 1 transportgebyr pr. besøg. Klagen blev i første omgang sendt tilbage til Arbejdstilsynet, da Arbejdsmiljøklagenævnet ikke havde kompetence til at behandle en klage over DANAKs afgørelse, men efter at Arbejdstilsynet havde behandlet klagen og fastholdt DANAKs afgørelse kunne Arbejds-

miljøklagenævnet tage stilling til spørgsmålet i en klage over Arbejdstilsynets afgørelse om at fastholde DANAKs pålæggelse af gebyr. Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at der ikke kunne opkræves sagsbehandlingsgebyr for den medgåede transporttid uden udtrykkelig hjemmel, og at der kun kunne opkræves transportgebyr pr. besøg og ikke pr. person.

(J. nr. 2000-10-0125).

REGLER

**Lov om arbejdsmiljø,
jf. lovbekendtgørelse nr. 784
af 11. oktober 1999**

§ 13. ...

Stk. 4. Arbejdsministeren kan fastsætte regler om bedriftssundhedstjenestens opbygning, opgaver, funktion og finansiering. Dette gælder såvel bedriftssundhedstjenester efter stk. 1 og 2 som bedriftssundhedstjenester, der etableres frivilligt. Bedriftssundhedstjenestens opgaver kan udvides til at omfatte miljøspørgsmål i direkte tilknytning til virksomhederne. Arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler, der sikrer løsningen af virksomhedernes arbejdsmiljøspørgsmål. ...

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 323 af 19. maj 1993 om bedriftssundhedstjeneste, som ændret ved bekendtgørelse nr. 112 af 19. februar 1998 (godkendelse af BST).

§ 19 a. En bedriftssundhedstjeneste skal være godkendt, jf. § 2 stk. 4.

Stk. 2. Godkendelse foretages af Dansk Akkreditering (DANAK) under Erhvervsfremme Styrelsen, efter retningslinier fastsat af Arbejdstilsynet. ...

§ 19 i. For en undersøgelse m.v., der foretages til vurdering af, om bedriftssundhedstjenesten opfylder betingelserne for at blive godkendt, betaler bedriftssundhedstjenesten gebyr. Der skal betales gebyr for ansøgning om godkendelse, administrationsgebyr, gebyr pr. time for DANAK's sagsbehandling og transportgebyr, jf. bilag 3.

§ 25. Afgørelser efter denne bekendtgørelse kan påklages efter § 81 i lov om arbejdsmiljø. DANAK's afgørelser efter kapitel 6 a kan påklages på tilsvarende måde som tilsynskredsens afgørelser.

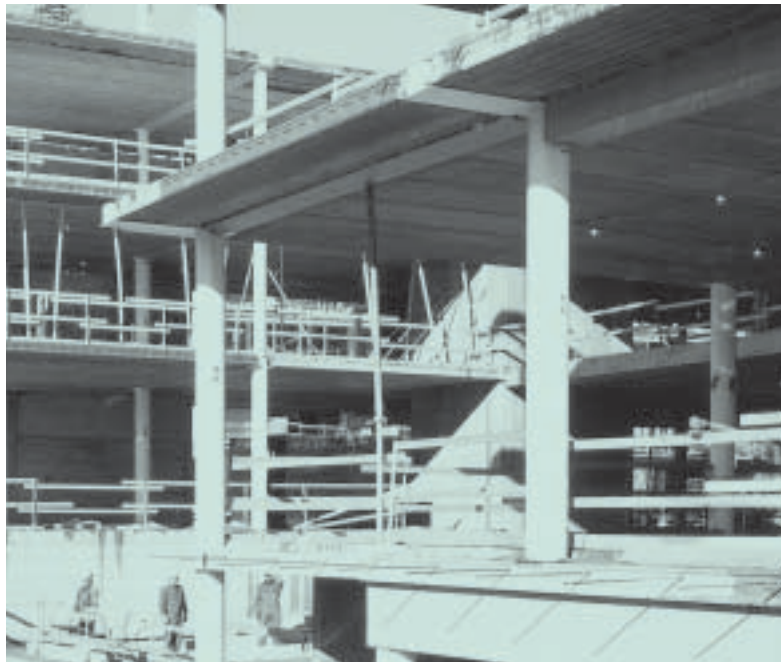

Dispensation fra reglerne om unges alenearbejde

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afslag på ansøgning om dispensation fra reglerne om unges alenearbejde i kiosker m.v.

Efter at have fået et påbud fra Arbejdstilsynet om, at unge under 18 år ikke måtte arbejde alene efter kl. 18.00 på hverdage og efter kl. 14.00 på lørdage og søn- og helligdage søgte en kiosk om dispensation fra reglerne herom. Arbejdstilsynet gav afslag på dispensationsansøgningen, hvorefter kiosken klagede til Arbejds miljøklagenævnet. Nævnet begrundede fastholdelsen af Arbejdstilsynets afgørelse med, at det ikke var godt gjort af klager, at arbejdsforholdene var sikre for unge under 18 år. Specielt henviste nævnet til, at der tidligere var begået et røveri mod kiosken, at kiosken var beliggende midt i byens restaurationsmiljø med deraf følgende forøget risiko for vold eller røveri, og at

der ikke var andre egentlige butikker i nærheden af kiosken.
(J. nr. 2000-10-0106).

REGLER

**Lov om arbejdsmiljø,
jf. lovbekendtgørelse nr. 784
af 11. oktober 1999.**

§ 60. Ved beskæftigelse af unge under 18 år skal der ved arbejdets planlægning, tilrettelæggelse og udførelse tages hensyn til den unges alder, udvikling og helbreds-tilstand samt til indvirkningen på skolegang eller anden uddannelse. ...

Stk. 3. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler om unges beskæftigelse, herunder højere aldersgrænser end 15 år for beskæftigelse ved visse former for arbejde, med henblik på at sikre, at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Der kan fastsættes særlige regler for unge under uddannelse. ...

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 516 af 14. juni 1996 om unges arbejde, som ændret ved bekendtgørelse nr. 943 af 1. november 1996, bekendtgørelse nr. 1018 af 17. december 1997, og bekendtgørelse nr. 76 af 3. februar 1998.

§ 13. ...

Stk. 2. Ved arbejde i åbningstiden i bagerbutikker, kiosker, grillbarer, videobutikker, tankstationer og lignende må unge ikke beskæftiges mellem kl. 18.00 og kl. 6.00 på hverdage og mellem kl. 14.00 og kl. 6.00 på lørdage, søn- og helligdage, medmindre den unge arbejder sammen med en person over 18 år. ...

Ensidigt gentaget arbejde på slagteri

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse om, at effektiviteten skulle nedsættes på udbeningsafdelinger, eventuelt gennem nedsættelse af akkordnormer eller arbejdstid med udskæring.

Slagteribranchen gennemførte en indsats mod ensidigt gentaget arbejde (EGA) på udbeningsafdelingerne i landets slagterier. Efter branchens indsats besøgte Arbejdstilsynet en række udbeningsafdelinger, hvor effektiviteten fortsat var for høj efter Arbejdstilsynets skøn. Arbejdstilsynet udstedte i forbindelse hermed påbud til tre afdelinger på et slagteri om, at effektiviteten skulle nedsættes med ca. 20%, svarende til 1 ugentlig arbejdsdag, jf. § 7, stk. 3, i bekendtgørelse om arbejdets udførelse. Arbejdstilsynet vejledte om, at dette fx kunne ske ved jobbrokering til arbejde uden kniv eller kortere arbejdsdage med

udskæring. Der måtte dog ikke kompenseres ved at hæve arbejdstempoet. Forslagene kunne fx kombineres med væsentligt nedsatte akkordnormer og/eller tempo-udjævning. Der blev givet en frist på ca. tre måneder. Arbejdstagerne i virksomhedens sikkerhedsudvalg klagede over påbudet med henvisning til, at der ikke var hjemmel til afgørelsen, som i øvrigt var i strid med Hovedaftalen mellem LO og DA. Arbejdstagerne anførte endvidere, at det psykiske arbejdsmiljø ville lide skade ved den korte frist. Arbejds miljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at det konkrete arbejde indeholdt en særlig risiko for sundhedsfare, idet det måtte beskrives som højrepetitivt, ensidigt gentaget arbejde i højt tempo og med stor kraftanvendelse. På denne baggrund fandt nævnet hjemmel til at stille krav om pauser og/eller begrænset arbejdstid. Nævnet fandt det rimeligt at inddrage de ansattes effektivitet ved vurde-

ringen af niveauet for begrænsningen i arbejdstiden. Effektiviteten havde således en tæt sammenhæng med arbejdstempoet, som var en væsentlig faktor ved vurderingen af graden af fare, som arbejdet medførte. Hævedes arbejdstempoet, ville det kunne medføre behov for en yderligere nedsættelse af arbejdstiden for det konkrete arbejde. Nævnet bemærkede endvidere, at Hovedaftalen regulerer forholdet mellem arbejdsmarkedets parter, og at tilsynet udøver sit tilsyn i henhold til arbejdsmiljølovens bestemmelser, samt at den eventuelle risiko for, at påbudenes frist for efterkommelse vil kunne medføre psykiske arbejdsmiljøproblemer, i den konkrete situation måtte vige for hensynet til de ansattes fysiske sikkerhed og sundhed. (J. nr. 2000-10-0114 – 0116).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999.

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt. ...

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist. ...

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 867 af 13. oktober 1994 om arbejdets udførelse

§ 7. Arbejdet skal i alle led udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed.

Stk. 2. Ved arbejde, som virker fysisk eller psykisk skadeligt eller belastende på kort eller lang sigt, kan Arbejdstilsynet stille krav om, at særlige arbejdsmiljømæssige foranstaltninger skal gennemføres. Sådanne foranstaltninger kan være særlige velfærdsforanstaltninger og andre arbejdsmiljømæssige foranstaltninger, som er nødvendige for at forebygge sygdom, nedslidning, ulykker m.v.

Stk. 3. Hvor arbejdet i særlig grad kan bringe sikkerhed eller sundhed i fare, kan Arbejdstilsynet, hvor denne fare ikke kan imødegås på anden måde, stille krav om pauser og begrænset arbejdstid for dette arbejde. Samme krav kan stilles, hvor der anvendes særligt arbejdstøj og personlige værnemidler.

§ 17. Unødige fysiske belastninger samt uhensigtsmæssiges arbejdsstillinger eller bevægelser skal undgås. Belastningen under arbejdet skal derfor være så lille, som det er

rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænser skal overholdes.

Hjælpemidler skulle bruges ved løft

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om anvendelse af hjælpemidler ved udbringning af hårde hvidevarer

Arbejdstilsynet besøgte en virksomhed beskæftiget med udlejning af hårde hvidevarer m.m. Det blev konstateret, at de ansatte ved udbringning bar tunge genstande på afleveringsadresserne, bl.a. op og ned ad trapper. Arbejdstilsynet fandt, at arbejdet var klart sundhedsskadeligt og påbød, at der skulle anvendes tekniske hjælpemidler. Virksomheden kunne fx. anvende en egnet trappekravler eller trappetransportør til at transportere de tunge hvidevarer op ad trapper på afleveringsadresserne. I klagen anførtes det, at Arbejdstilsynet havde besøgt en afleveringsadresse, hvor der ikke kunne anvendes tekniske hjælpemidler. Hvis der var plads til det, blev hjælpemidler anvendt, og arbejdet blev i øvrigt tilrettelagt, så det var

så lidt byrdefuldt for de ansatte som muligt. Der var altid to ansatte til udbringning, og sækkevogn eller lignede hjælpemidler blev anvendt, hvor det var muligt. I klagen anførtes det endvidere, at disse forhold var almindelige for branchen, og at der var nedsat en arbejdsgruppe til løsning. Endelig anmodede klager om dispensation for de steder, hvor tekniske hjælpemidler ikke kunne anvendes. Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at der skulle anvendes egnede tekniske hjælpemidler ved udbringning af hårde hvidevarer mm. Nævnet lagde vægt på, at løft og bæring af den karakter, som Arbejdstilsynet havde beskrevet i sin afgørelse, var sundhedsskadeligt både på kort og på langt sigt. Nævnet anmodede Arbejdstilsynet om at tage stilling til anmodningen om dispensation. (J. nr. 2000-10-0090).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999.

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 867 af 13. oktober 1994 om arbejdets udførelse

§ 7. Arbejdet skal i alle led udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed.

Stk. 2. Ved arbejde, som virker fysisk eller psykisk skadeligt eller

belastende på kort eller lang sigt, kan Arbejdstilsynet stille krav om, at særlige arbejdsmiljømæssige foranstaltninger skal gennemføres. Sådanne foranstaltninger kan være særlige velfærdsforanstaltninger og andre arbejdsmiljømæssige foranstaltninger, som er nødvendige for at forebygge sygdom, nedslidning, ulykker m.v. ...

§ 10. Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres,

- 1) at udformning af arbejdspladser, inventar, tekniske hjælpemidler samt valg af arbejds- og produktionsmetoder så vidt muligt passer til de personer, der skal benytte disse,
- 2) at egnede og effektive hjælpemidler, såsom løfteanordninger og transportmidler m.v., er tilgængelige i det omfang, det er nødvendigt, for at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

§ 17. Unødige fysiske belastninger samt uhensigtsmæssige arbejdsstillinger eller bevægelser skal undgås. Belastningen under arbejdet skal derfor være så lille, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænser skal overholdes.

REGLER

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1164 af 16. december 1992 om manuel håndtering

§ 4. Ved vurderingen af den sikkerheds- og sundhedsmæssige risiko ved et arbejde med manuel håndtering skal navnlig byrdens beskaffenhed tages i betragtning og desuden den nødvendige fysiske anstrengelse, arbejdsstedets beskaffenhed og arbejdsforholdene i øvrigt, jf. de i bilaget opregnede faktorer.

Stk. 2. Ved arbejde med løft m.v. af personer skal vurderingen ske i overensstemmelse med stk. 1 og desuden med særlig hensyntagen til risikoen for pludselige belastninger.

...

§ 6. Egnede tekniske hjælpemidler skal bruges, når det er muligt og hensigtsmæssigt, og altid når den manuelle transport indebærer fare for sikkerhed eller sundhed.

Fysiske belastninger – plejearbejde

Nævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse om plejearbejde i et privat hjem.

Arbejdstilsynet afgav påbud overfor en kommune om, at arbejdet/plejen i et privat hjem skulle kunne udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Unødige fysiske belastninger samt uhensigtsmæssige arbejdsstillinger eller bevægelser skulle undgås. Plejepatienten klagede, da vedkommende ikke ønskede at få etableret en loflift. Det fremgik af sagen, at medarbejdere, der udførte arbejde/pleje af patienten samt kørte med den nuværende stål-lift, blev udsat for belastninger, der kunne være sundhedsskadelige og der kunne være risiko for, at medarbejderne pådrog sig skader på muskler, sener og led af især skuldre, ryg og ben. Arbejdstilsynet vurderede, at såfremt patienten fortsat skulle plejes i eget hjem, ville etablering af loflift være den eneste realistiske

løsning, hvis der ikke skulle foretages bygningsmæssige ændringer. Nævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse.

(J.nr. 2001-10-0039).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt. ...

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 867 af 13. oktober 1994 om arbejdets udførelse.

§ 7. Arbejdet skal i alle led udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed.

Stk. 2. Ved arbejde, som virker fysisk eller psykisk skadeligt eller belastende på kort eller lang sigt, kan Arbejdstilsynet stille krav om, at særlige arbejdsmiljømæssige foranstaltninger skal gennemføres.

Sådanne foranstaltninger kan være særlige velfærdsforanstaltninger og andre arbejdsmiljømæssige foranstaltninger, som er nødvendige for at forebygge sygdom, nedslidning, ulykker m.v.

Stk. 3. Hvor arbejdet i særlig grad kan bringe sikkerhed eller sundhed i fare, kan Arbejdstilsynet, hvor denne fare ikke kan imødegås på anden måde, stille krav om pauser og begrænset arbejdstid for dette arbejde. Samme krav kan stilles, hvor der anvendes særligt arbejdstøj og personlige værnemidler.

§ 17. Unødige fysiske belastninger samt uhensigtsmæssige arbejdsstillinger eller bevægelser skal undgås. Belastningen under arbejdet skal derfor være så lille, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænser skal overholdes.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1164 af 16. december 1992 om manuel håndtering

§ 5. Byrdens vægt, form, overflade, dens placering før og efter håndteringen og det antal gange, byrden flyttes, skal så vidt muligt afpasses således, at den manuelle håndtering ikke medfører fare for sikkerhed eller sundhed.

Stk. 2. Byrden skal emballeres, når det er nødvendigt for, at håndteringen kan udføres uden risiko. Emballage skal være udført fuldt forsvarligt.

§ 6. Egnede tekniske hjælpemidler skal bruges, når det er muligt og hensigtsmæssigt, og altid når den manuelle transport indebærer fare for sikkerhed eller sundhed.

Alternativer ved efterkommelse af påbud

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte et strakspåbud, Arbejdstilsynet havde afgivet, men fandt det op til virksomheden at vurdere, hvorledes påbudet skulle efterkommes.

Ved et besøg på en byggeplads fandt Arbejdstilsynet, at de beskæftigede ved byggeriet var udsat for kulde, træk og fugt, og at der ikke var fornøden beskyttelse af de ansatte mod sundhedsskadelige påvirkninger fra vejrliget. Arbejdstilsynet afgav derfor strakspåbud om, at virksomheden skulle forsyne de ansatte med personlige værnemidler med særlig kuldebeskyttende virkning. I klagen herover anførtes det blandt andet, at Arbejdstilsynet på grund af de krav til arbejdsgivers opsyn, der skal opfyldes efter bekendtgørelsen om personlige værnemidler, indfører en praksis, som er stort set umulig at efterkomme. Arbejds miljøklagenævnet var enig med Arbejdstil-

synet i, at der skulle træffes foranstaltninger til imødegåelse af sundhedsskadelige påvirkninger fra kulde og træk, og i, at påbudet skulle opfyldes straks, men nævnet fandt, at det skulle have været lagt op til virksomheden at vurdere, hvorvidt efterkommelsen skulle ske ved hjælp af tekniske foranstaltninger eller personlige værnemidler. (J. nr. 2001-10-0037).

REGLER

**Lov om arbejdsmiljø,
jf. lovbekendtgørelse nr. 784
af 11. oktober 1999**

§ 38 Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt. ...

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 867 af 13. oktober 1994 om arbejdets udførelse, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1017 af 17. december 1997 og nr. 195 af 20. marts 2000

§ 7. Arbejdet skal i alle led udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 746 af 28. august 1992 om brug af personlige værnemidler, som ændret ved bekendtgørelse nr. 186 af 14. marts 1994 og nr. 942 af 16. december 1998

§ 3. Hvis arbejdet ikke på anden måde kan planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføre, såfremt der anvendes personlige værnemidler.

Unødig fysisk belastning og uhensigtsmæssige arbejdsstillinger

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte et påbud om, at en virksomhed skulle træffe effektive foranstaltninger imod, at de ansatte blev udsat for unødige og sundhedsskadelige belastninger.

Arbejdstilsynet gav en virksomhed påbud om, at den skulle træffe foranstaltninger til at forhindre unødig fysisk belastning og uhensigtsmæssige arbejdsstillinger ved ophængning og nedtagning af små og store emner fra et conveyorsystem. Emnerne blev hængt op i knæhøjde og skulderhøjde, og de ansatte arbejdede ved systemet det meste af arbejdsdagen. Tilsynet fandt, at en tilpasning/ombygning af conveyorsystemet væsentligt ville modvirke belastningerne. Af påbudets vejledning fremgik, at problemet kunne løses ved at dele af båndet i op- og nedkrogningsområdet kunne hæves/sænkes. Eller ved at små

emner blev ophængt på stokke udenfor båndet og at stokkene derpå blev hængt op. Virksomheden klagede og mente, at conveyorsystemet ikke kunne ændres pga. de fysiske rammer og de meget forskellige emner. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbudet. Nævnet lagde vægt på, at de ansatte arbejdede med opgaven det meste af dagen, og at der var tale om uhensigtsmæssige arbejdsstillinger, der kunne undgås ved tilpasning af conveyorsystemet.

(J. nr. 2000-10-0108).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 784 af 11. okto- ber 1999

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

- 1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrning, nedstyrning, sammenskrivning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved

luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdoms- smitte eller forkerte arbejdsstil- linger, bevægelser eller belast- ninger,

- 2) forbud mod særlig farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder. ...

Arbejdsministeriets bekendt- gørelse nr. 867 af 13. oktober 1994 om arbejdets udførelse.

§ 10. Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres,

- 1) at udformning af arbejdspladser, inventar, tekniske hjælpemidler samt valg af arbejds- og produktionmetoder så vidt muligt passer til de personer, der skal benytte disse,
- 2) at egnede og effektive hjælpemidler, såsom løfteanordninger og transportmidler m.v., er tilgængelige i det omfang, det er nødvendigt, for at arbejdet kan udføres sikkerheds-

og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

§ 17. Unødige fysiske belastninger samt uhensigtsmæssige arbejdsstil- linger eller bevægelser skal undgås. Belastningen under arbejdet skal derfor være så lille, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænser skal overholdes.

Tilførsel af frisk erstatningsluft

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets påbud om tilførsel af frisk erstatningsluft i passende temperatur til erstatning for den luft, der suges ud via procesudsugning over komfur og opvaskemaskine.

Arbejdstilsynet gav en restaurant påbud om tilførsel af frisk erstatningsluft i passende temperatur til erstatning for den luft, der suges ud via procesudsugning over komfur og opvaskemaskine. Der skal tilføres frisk erstatningsluft for at sikre, at ventilationen fungerer effektivt, og fjerner den luftforurening, som opstår ved madlavning i køkkener. Restauranten tilførte frisk erstatningsluft via åbne vinduer og døre. Nævnet fandt, at der ved tilførsel af luft via åbne vinduer og døre ikke tilføres frisk erstatningsluft af passende temperatur. Ligeledes fandt nævnet, at de ansatte herved blev udsat for generende træk. (J.nr. 2000-10-0109).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

§ 42. Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning skal følges.

§ 43. Arbejdsministeren kan fastsætte regler om indretning af faste, midlertidige, skiftende og udendørs arbejdssteder, herunder om

- 1) arbejdsrum, f.eks. loftshøjde, luftrum, gulve, vægge, lofter, belysning, temperatur, luftfornyelse og støj,
- 2) velfærdsforanstaltninger m.v., f.eks. opholds- og spiserum, garderober, omklædningsrum, toiletter, vaske- og baderum samt sovesteder og stole,
- 3) udgangsforhold, f.eks. færdselsveje, trapper og udgange.

Stk. 2. Det kan i reglerne i medfør af stk. 1 fastsættes, at de gælder for udlejere af bygninger, lokaler, arealer m.v.

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 1163 af 16. december 1992 om faste arbejdssteders indretning med seneste ændring ved bekendtgørelse nr. 519 af 13. juni 2000.

§ 35. Hvis det ikke kan hindres, at der ved en arbejdsproces sker udvikling af luftarter, støv eller lignende, der er sundhedsskadelige eller eksplosive, eller udvikling af røg, mikroorganismer, aerosoler, ildelugt eller anden generende luftforurening, skal der etableres en mekanisk udsugning, der så vidt muligt fjerner forureningen på det sted, hvor den udvikles. Samtidig skal der tilføres frisk erstatningsluft af passende temperatur.

Stk. 2. Hvis forureningen ikke kan fjernes effektivt på udviklingsstedet,

skal arbejdsprocessen henlægges til et særligt rum, kabine eller lignende, hvor der ikke udføres andet arbejde, og som er udstyret med tilstrækkelig mekanisk ventilation.

...

Stk. 8. De i stk. 1 og 2 nævnte ventilationsanlæg skal være forsynet med en kontrolanordning, der angiver utilstrækkelig funktion. Ventilationsanlæg, omfattet af undtagelsen i stk. 4 og stk. 5, skal endvidere være konstrueret således, at recirkulation automatisk frakobles eller produktionen stoppes, hvis rensningen er utilstrækkelig.

ARBEJDSSTEDETS INDRETNING

REGLER

§ 36. Tilførsel af frisk luft ved mekanisk ventilation skal bestå af udeluft, der bliver mindst muligt forurenet fra nærliggende skorste-
ne, afkastningsluft eller andre forureningskilder.

Stk. 2. Den friske luft kan dog i begrænset omfang blandes med udsuget luft fra arbejdsrummet, forudsat at denne luft er renset, og ikke stammer fra ventilationsanlæg omhandlet i § 35, jf. dog bestemmelsen i § 35, stk. 4 og stk. 5.

§ 37. Ventilationsanlæg skal være konstrueret og installeret således, at de ikke i sig selv tilfører arbejds-
stedet sundhedsskadelige stoffer eller materialer, herunder mikroor-
ganismer. De skal være velfunge-
rende, f.eks. med afbalancerede
indblæsnings- og udsugningsmæng-
der.

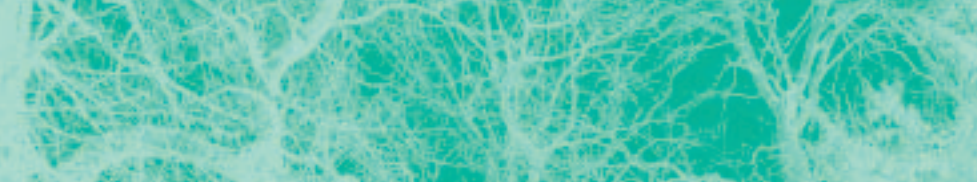
Stk. 2. Afkastningsluften skal føres
ud til det fri. Afkast skal placeres
således, at mindst mulig afkastluft
suges ind ved udeluftindtag, gen-

nem vinduer og døre, eller giver
anledning til gener på arbejdsstedet
i øvrigt.

Stk. 3. Ventilationsanlæg skal være
indrettet og placeret, så støj og
trækgener undgås, og således at
vedligeholdelsen kan ske på forsvar-
lig måde.

Stk. 4. Ventilationsanlæg skal hol-
des i funktionsdygtig stand, her-
under holdes forsvarligt rene, og
jævnligt kontrolleres. ...

Kontrolanordning på procesventilation

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets påbud om etablering af kontrolanordning på procesventilation i køkken til angivelse af utilstrækkelig funktion.

Arbejdstilsynet gav i forbindelse med en større indsats en restaurant påbud om etablering af kontrolanordning på procesventilation i køkken. Nævnet fandt, at når der er procesventilation skal der også etableres kontrolanordning til angivelse af utilstrækkelig funktion. Efterkommelsesfristen blev fastsat til 3 måneder.

(J.nr. 2000-10-0068).

REGLER

**Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 784 af 11. okto-
ber 1999**

§ 42. Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning skal følges.

§ 43. Arbejdsministeren kan fastsætte regler om indretning af faste, midlertidige, skiftende og udendørs arbejdssteder, herunder om

- 1) arbejdsrum, f.eks. loftshøjde, luftrum, gulve, vægge, lofter, belysning, temperatur, luftfornyelse og støj,
- 2) velfærdsforanstaltninger m.v., f.eks. opholds- og spiserum, garderober, omklædningsrum, toiletter, vaske- og baderum samt sovesteder og stole,
- 3) udgangsforhold, f.eks. færdselsveje, trapper og udgange.

Stk. 2. Det kan i reglerne i medfør af stk. 1 fastsættes, at de gælder for udlejere af bygninger, lokaler, arealer m.v.

Bekendtgørelse nr. 1163 af 16. december 1992 om faste arbejdssteders indretning, som ændret ved bek. nr. 847 af 20. september 1996, som ændret ved bek. nr. 519 af 13. juni 2000

§ 35. Hvis det ikke kan hindres, at der ved en arbejdsproces sker udvikling af luftarter, støv eller lignende, der er sundhedsskadelige eller eksplosive, eller udvikling af røg, mikroorganismer, aerosoler, ildelugt eller anden generende luftforurening, skal der etableres en mekanisk udsugning, der så vidt muligt fjerner forureningen på det sted, hvor den udvikles. Samtidig skal der tilføres frisk erstatningsluft af passende temperatur.

Stk. 2. Hvis forureningen ikke kan fjernes effektivt på udviklingsstedet,

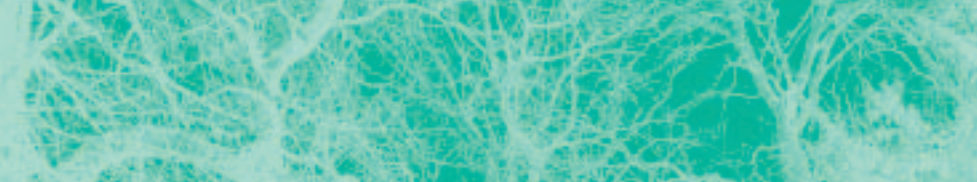
REGLER

skal arbejdsprocessen henlægges til et særligt rum, kabine eller lignende, hvor der ikke udføres andet arbejde, og som er udstyret med tilstrækkelig mekanisk ventilation.

Stk. 4. Udsuget luft, der udelukkende stammer fra slibning af støbegods i støberiers renehuse, kan dog, forudsat at støbegodset ikke indeholder stoffer og materialer omfattet af bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrisikoen ved arbejde med stoffer og materialer efter effektiv rensning samt efter tilførsel af en passende mængde frisk luft, føres tilbage til samme arbejdsrum, jf. dog stk. 6.

Stk. 5. Udsuget luft, der udelukkende stammer fra sandblæsning, hvor der er krav om, at der skal bruges luftforsynet åndedrætsværn, kan dog, efter effektiv rensning samt efter tilførsel af en passende mængde frisk luft, føres tilbage til samme arbejdsrum, jf. dog stk. 7. ...

Stk. 8. De i stk. 1 og 2 nævnte ventilationsanlæg skal være forsynet med en kontrolanordning, der angiver utilstrækkelig funktion. Ventilationsanlæg, omfattet af undtagelsen i stk. 4 og stk. 5, skal endvidere være konstrueret således, at recirkulation automatisk frakobles eller produktionen stoppes, hvis rensningen er utilstrækkelig. Kontrolanordning og alarm på procesventilation.

Kontrolanordning og alarm på procesventilation

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets påbud om etablering af kontrolanordning på procesventilation i køkken til angivelse af utilstrækkelig funktion. Nævnet fandt imidlertid, at der ikke stilles krav om alarm i form af lyd- eller lyssignal ved utilstrækkelig funktion af ventilationsanlægget.

Arbejdstilsynet gav i forbindelse med en større indsats en restaurant påbud om etablering af kontrolanordning på procesventilation i køkken. Nævnet fandt, at når der er procesventilation skal der også etableres kontrolanordning til angivelse af utilstrækkelig funktion. Nævnet fandt imidlertid, at der ikke kunne stilles krav om alarm i form af lyd- eller lyssignal ved utilstrækkelig funktion af ventilationsanlægget. Arbejdstilsynet havde i vejledningen til påbudet stillet krav om etablering af alarm i form af lyd- eller lyssignal, der

udløses ved utilstrækkelig funktion af ventilationsanlægget, uden angivelse af hjemmel. Et sådant krav skal være anført som et påbud og behørig hjemmel skal være anført, hvis påbud kan stilles. For at der kan stilles krav om alarm, skal der kunne opstå fare under arbejdet, som ikke kan imødegås tilstrækkelig effektivt ved tekniske foranstaltninger eller andre foranstaltninger. Arbejdstilsynet havde i deres beskrivelse af, hvad der blev konstateret ved besøget, eller i deres vurdering, ikke inddraget tilstrækkelige oplysninger til, at der kunne foretages en vurdering af, hvorvidt der under arbejdet kunne opstå en sådan fare, at der kunne kræves etablering af alarm.

(J.nr. 2000-10-0117).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

§ 42. Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning skal følges.

§ 43. Arbejdsministeren kan fastsætte regler om indretning af faste, midlertidige, skiftende og udendørs arbejdssteder, herunder om

- 1) arbejdsrum, f.eks. loftshøjde, luftrum, gulve, vægge, lofter, belysning, temperatur, luftfornyelse og støj,
- 2) velfærdsforanstaltninger m.v., f.eks. opholds- og spiserum, garderober, omklædningsrum, toiletter, vaske- og baderum samt sovesteder og stole,
- 3) udgangsforhold, f.eks. færdselsveje, trapper og udgange.

Stk. 2. Det kan i reglerne i medfør af stk. 1 fastsættes, at de gælder for udlejere af bygninger, lokaler, arealer m.v.

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 1163 af 16. december 1992 om faste arbejdssteders indretning med seneste ændring ved bekendtgørelse nr. 519 af 13. juni 2000

§ 35. Hvis det ikke kan hindres, at der ved en arbejdsproces sker udvikling af luftarter, støv eller lignende, der er sundhedsskadelige eller eksplosive, eller udvikling af røg, mikroorganismer, aerosoler, ildelugt eller anden generende luftforurening, skal der etableres en mekanisk udsugning, der så vidt muligt fjerner forureningen på det sted, hvor den udvikles. Samtidig skal der tilføres frisk erstatningsluft af passende temperatur.

Stk. 2. Hvis forureningen ikke kan fjernes effektivt på udviklingsstedet,

REGLER

skal arbejdsprocessen henlægges til et særligt rum, kabine eller lignende, hvor der ikke udføres andet arbejde, og som er udstyret med tilstrækkelig mekanisk ventilation.

...

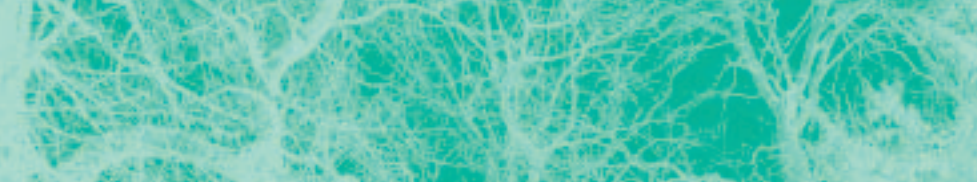
Stk. 8. De i stk. 1 og 2 nævnte ventilationsanlæg skal være forsynet med en kontrolanordning, der angiver utilstrækkelig funktion. Ventilationsanlæg, omfattet af undtagelsen i stk. 4 og stk. 5, skal endvidere være konstrueret således, at recirkulation automatisk frakobles eller produktionen stoppes, hvis rensningen er utilstrækkelig.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 518 af 17. juni 1994 om sikkerhedsskiltning og anden form for signalgivning

§ 3. Hvor der under arbejdet kan opstå fare, som ikke kan imødegås tilstrækkeligt effektivt ved tekniske foranstaltninger eller andre foranstaltninger, skal signalgivning

anvendes i overensstemmelse med reglerne i denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Signalgivning skal endvidere anvendes, hvis dette følger af arbejdsmiljølovgivningens regler i øvrigt, samt hvis arbejdets karakter gør det nødvendigt.

Recirkulation af procesluft

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afslag på anmodning om dispensation fra forbudet mod recirkulation af procesluft.

Efter at Arbejdstilsynet havde givet en virksomhed påbud om etablering af effektiv rumventilation i virksomhedens udviklingslokale, så røgen fra loddearbejde blev fjernet derfra, søgte virksomheden dispensation fra forbudet mod recirkulation af procesluft under henvisning til, at kontinuerlig udsugning indebar unødige støjgener, og at loddearbejdet blev foretaget maksimalt 10 minutter om ugen. Arbejdstilsynet afslog anmodningen, da der ikke forelå dokumentation for, at den tilbageførte procesluft ville have samme kvalitet som udeluften, hvorefter virksomheden klagede til Arbejds miljøklagenævnet. Nævnet var enig i Arbejdstilsynets afslag, da der ikke var dokumentation for den tilbage-

førte lufts kvalitet, da der på trods af, at lodning alene foregik 10 minutter ugentligt, var tale om jævnligt tilbagevendende arbejde med risiko for sundhedsskadelig påvirkning af de ansatte, og da der ikke fandtes at foreligge særlige forhold i den konkrete sag.

(J. nr. 2001-10-0040).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

§ 42. Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

...

Bekendtgørelse nr. 1163 af 16. december 1992 om faste arbejdssteders indretning

§ 35. Hvis det ikke kan hindres, at der ved en arbejdsproces sker udvikling af luftarter, støv eller lignende, der er sundhedsskadelige eller eksplosive, eller udvikling af røg, mikroorganismer, aerosoler, ildelugt eller anden generende luftforurening, skal der etableres en mekanisk udsugning, der så vidt muligt fjerner forureningen på det sted, hvor den udvikles. Samtidig skal der tilføres frisk erstatningsluft af passende temperatur.

...

Stk. 3. Den udsugede luft må ikke føres tilbage til arbejdsrummet eller andre lokaler.

§ 66. Direktøren for Arbejdstilsynet kan, hvor særlige forhold foreligger, tillade afvigelser fra bestemmelserne i denne bekendtgørelse, når det skønnes rimeligt og forsvarligt, og i det omfang, det er foreneligt med Rådets direktiv nr. 89/654/EØF af 30. december 1989 om foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed under arbejdet.

Opvarmning i pakkerihal

Arbejds miljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud om, at temperaturen i et fast arbejdssted skulle tilpasses den menneskelige organisme.

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg på en virksomhed, der pakkede komponenter til carporte, at temperaturen i lagerhallen, hvor de ansatte arbejdede, var 1 grad celsius, og gav virksomheden et påbud om at tilpasse temperaturen til den menneskelige organisme.

I klagen over påbudet til Arbejds miljøklagenævnet gjorde virksomheden gældende, at opvarmning af hallen under arbejdet af hensyn til de opbevarede trækomponenter ikke var mulig. Nævnet besluttede - efter at have indhentet udtalelse fra Teknologisk Institut, som fandt at der ville ske forringelse af træets kvalitet ved opbevaring i opvarmet hal, og udtalelser om praksis i

branchen - at ophæve Arbejdstilsynets påbud, da det efter forholdene, herunder hensynet til kvaliteten af de opbevarede trækomponenter, ikke var rimeligt at påbyde opvarmning af arbejdsstedet. (J. nr. 2000-10-0033).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

§ 42. Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

...

Arbejdsministeriets bekendtgørelse om faste arbejdssteders indretning nr. 1163 af 16. december 1992, senest ændret ved bekendtgørelse nr. 847 af 20. september 1996

§ 23. Arbejdsrum skal under hensyn til arbejdets art være forsvarligt isoleret mod udefra kommende fugt, kulde og varme samt mod støj og vibrationer.

§ 31. I arbejdstiden skal temperaturen i arbejdsrummene være tilpasset den menneskelige organisme under hensyn til de anvendte arbejdsmetoder og den fysiske belastning, som de ansatte ud-

sættes for. Temperaturforholdene i arbejdsrummet skal være uden generende temperaturforskelle.

Stk. 2. Hvis opvarmning af et arbejdsrum ikke er mulig på grund af produktionens art eller efter forholdene ikke er rimelig, skal der ske lokal opvarmning af de enkelte arbejdspladser. Hvis dette ikke er muligt, skal der træffes andre foranstaltninger til beskyttelse af de ansatte mod kulde.

Rumventilation i svejsehal

Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte en afgørelse om, at der skulle etableres lavtryksudsugning i forbindelse med svejsearbejde i en svejsehal. Nævnet fandt videre, at det havde været hensigtsmæssigt, såfremt Arbejdstilsynet havde foretaget en skriftlig høring efter tilsynsbesøget og dermed sikret sig, at sikkerhedsrepræsentanten var blevet hørt i alle afgørende forhold i sagen.

Arbejdstilsynet havde afgivet påbud, hvorefter en stålvirksomhed skulle etablere lavtryksudsugning i forbindelse med svejsearbejde i svejsehallen.

Nævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse, idet nævnet lagde vægt på at det var dokumenteret, at svejserøgen var sundhedsskadelig for de ansatte, at den anvendte procesudsugning ikke var tilstrækkelig, at der fandtes løsninger på konstruktioner med lavtryksudsugning af svejserøg, der blev anvendt i andre

virksomheder, som producerede store stålkonstruktioner, spær og lignende og i den forbindelse anvendte traverskraner.

Nævnet lagde videre vægt på, at lavtryksudsugning var den ventilationsform, der bedst fjernede svejserøgen, og det var samtidig en metode, hvor det ikke ville være nødvendigt for de ansatte at bruge åndedrætsværn.

Nævnet fandt videre, at det havde været hensigtsmæssigt, såfremt Arbejdstilsynet havde foretaget en skriftlig høring efter tilsynsbesøget

og dermed sikret sig, at sikkerhedsrepræsentanten var blevet hørt i alle afgørende forhold i sagen.

Nævnet fandt dog, at Arbejdstilsynets afgørelse ikke kunne anses for ugyldig i medfør af forvaltningslovens § 19, idet sikkerhedsrepræsentanten for de ansatte deltog på et afsluttende møde med Arbejdstilsynet og dermed blev bekendt med sagen. Desuden var sikkerhedsrepræsentanten blevet partshørt i forbindelse med nævnets behandling af sagen.

(J.nr. 2000-10-0044).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999.

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 42. Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Bekendtgørelse nr. 1163 af 16. december 1992 om faste arbejdssteders indretning.

§ 35. Hvis det ikke kan hindres, at der ved en arbejdsproces sker

udvikling af luftarter, støv eller lignende, der er sundhedsskadelige eller eksplosive, eller udvikling af røg, mikroorganismer, aerosoler, ildlugt eller anden generende luftforurening, skal der etableres en mekanisk udsugning, der såvidt muligt fjerner forureningen på det sted, hvor den udvikles. Samtidig skal der tilføres frisk erstatningsluft af passende temperatur.

Stk. 2. Hvis forureningen ikke kan fjernes effektivt på udviklingsstedet, skal arbejdsprocessen henlægges til et særligt rum, kabine eller lignende, hvor der ikke udføres andet arbejde, og som er udstyret med tilstrækkelig mekanisk ventilation.

Stk. 3. Den udsugede luft må ikke føres tilbage til arbejdsrummet eller andre lokaler.

Stk. 4. De i stk. 1 og 2 nævnte ventilationsanlæg skal være forsynet med en kontrolanordning, der angiver utilstrækkelig funktion. ...

REGLER

Bekendtgørelse nr. 746 af 28. august 1992 om brug af personlige værnemidler.

§ 3. Hvis arbejdet ikke på anden måde kan planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføre, såfremt der anvendes personlige værnemidler.

Bekendtgørelse nr. 867 af 13. oktober 1994 om arbejdets udførelse, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1017 af 17. december 1997.

§ 4. Arbejdet skal i alle led planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 3. Det skal iagttages, at der ikke foreskrives

eller forudsættes anvendt konstruktioner, planudformninger, detaljløsninger og arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse. Endvidere skal det sikres, at de samlede påvirkninger i arbejdsmiljøet på kort eller lang sigt ikke forringer de ansattes sikkerhed eller sundhed.

Stk. 2. Den under planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet foretagne vurdering skal, i den udstrækning den har særlig betydning for sikkerhed og sundhed under arbejdet, foreligge i skriftlig form, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Direktøren for Arbejdstilsynet fastsætter retningslinier for det nærmere indhold af den vurdering, der skal foretages efter stk. 2, og der tages herunder hensyn til virksomhedernes art og størrelse.

Stk. 4. På grundlag af den efter stk. 2 foretagne vurdering træffer arbejdsgiveren de foranstaltninger,

som er nødvendige, jf. de angivne forebyggelsesprincipper i bilag 3. Iværksættelsen skal ske, inden arbejdet påbegyndes.

Stk. 5. De virksomheder, der er opført på bilag 1 til denne bekendtgørelse, skal foretage en anmeldelse i henhold til kapitel 6.

§ 7. Arbejdet skal i alle led udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt

fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed.

Stk. 2. Ved arbejde, som virker fysisk eller psykisk skadeligt eller belastende på kort eller lang sigt, kan Arbejdstilsynet stille krav om, at særlige arbejdsmiljømæssige foranstaltninger skal gennemføres. Sådanne foranstaltninger kan være særlige velfærdsforanstaltninger og andre arbejdsmiljømæssige foranstaltninger, som er nødvendige for at forebygge sygdom, nedslidning, ulykker m.v.

Stk. 3. Hvor arbejdet i særlig grad kan bringe sikkerhed eller sundhed i fare, kan Arbejdstilsynet, hvor denne fare ikke kan imødegås på anden måde, stille krav om pauser og begrænset arbejdstid for dette arbejde. Samme krav kan stilles, hvor der anvendes særligt arbejdstøj og personlige værnemidler.

§ 16. Unødig påvirkning fra stoffer og materialer skal undgås. Påvirkningen fra stoffer og materialer under arbejdet skal derfor nedbringes så meget, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænseværdier skal overholdes.

§ 17. Unødige fysiske belastninger samt uhensigtsmæssige arbejdsstillinger eller bevægelser skal undgås. Belastningen under arbejdet skal derfor være så lille, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænser skal overholdes.

Indretning af udgangskasser

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse om, at arbejdet ved udgangskasserne i virksomheden ikke kunne udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Arbejdstilsynet havde afgivet påbud, hvorefter virksomheden skulle sikre, at arbejdet ved udgangskasserne kunne udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt med forsvarlige arbejdsstillinger og arbejdsbevægelser i alle funktioner. Unødige belastninger og u hensigtsmæssige arbejdsstillinger og bevægelser skulle undgås. Belastningen under arbejdet skulle derfor være så lille, som det var rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling og fastsatte grænser skulle overholdes. Nævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse og lagde ved afgørelsen vægt på, at højde til ben under pengeskuffe, rækkeafstand til bonudtag, fodskammel, rækkeafstand

ved fremføringsbånd og benplads under bånd, ikke var indrettet, så arbejdet kunne udføres med forsvarlige arbejdsstillinger og arbejdsbevægelser i alle funktioner.

(J. nr. 2000-10-0112).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999.

§ 42. Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning skal følges.

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 1163 af 16. december 1992 om faste arbejdssteders indretning.

§ 30. Der skal på arbejdsstedet findes passende inventar, således at arbejdet kan udføres forsvarligt.

Stk. 2. Stole, arbejdsborde og lignende, der anvendes ved skiftende arbejdsopgaver eller af skiftende personale, skal i fornødent omfang være indstillelige. ...

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 867 af 13. oktober 1994 om arbejdets udførelse.

§ 10. Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres,

- 1) at udformning af arbejdspladser, inventar, tekniske hjælpemidler samt valg af arbejds- og produktionsmetoder så vidt muligt passer til de personer, der skal benytte disse,
- 2) at egnede og effektive hjælpemidler, såsom løfteanordninger og transportmidler m.v., er tilgængelige i det omfang, det er nødvendigt, for at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Ventilation ved plastsprøjttestøbemaskiner

Arbejds miljøklagenævnet traf afgørelse om, at virksomheden skulle etablere procesventilation ved 10 plastsprøjtmaskiner til fjernelse af dampe fra den opvarmede plast.

Tilsynet gav en virksomhed påbud om, at den skulle etablere procesudsugning, der effektivt kunne fjerne sundhedsskadelige dampe fra den opvarmede plast. Tilsynet lagde vægt på, at der ved opvarmning af ABS- og SAN-plast, samt Polyethylen blev dannet kræftfremkaldende og luftvejsirriterende stoffer. Virksomheden fandt, at lugt af plast ikke betød, at der var tale om sundhedsskadelig forurening. Den oplyste, at der udover naturlig ventilation i hallen også var mekanisk udsugning i hallens loft. Virksomheden afviste, at der fremkom sundhedsskadelige dampe ved bearbejdningsprocessen. Nævnet fastholdt påbudet og lagde til grund, at dampene fra den

opvarmede plast medførte luftforurening, der selv i lave koncentrationer ville være sundhedsskadelig. Nævnet fandt, at vurderingen af forureningen kunne ske ud fra en vurdering af arbejdsprocesser, medgåede stoffer og tidligere analyser af forureningen ved samme typer processer og stoffer. Da det var teknisk muligt at afhjælpe generne ved varmebejdningen, var forureningen unødigt. Nævnet vejledte endelig om, at der ved krav om procesventilation også skulle etableres en kontrolanordning, der angav nedsat funktion.

(J. nr. 2001-10-0076).

REGLER

**Lov om arbejdsmiljø,
jf. lovbekendtgørelse nr. 784
af 11. oktober 1999.**

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

- 1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomsmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,
- 2) forbud mod særlig farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, ...

§ 42. Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning skal følges.

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 867 af 13. oktober 1994 om arbejdets udførelse, som ændret ved nr. 1017 af 17. december 1997 og bekendtgørelse nr. 195 af 20. marts 2000.

§ 7. Arbejdet skal i alle led udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed.

Stk. 2. Ved arbejde, som virker fysisk eller psykisk skadeligt eller belastende på kort eller lang sigt, kan Arbejdstilsynet stille krav om, at særlige arbejdsmiljømæssige foranstaltninger skal gennemføres. Sådanne foranstaltninger kan være

REGLER

særlige velfærdsforanstaltninger og andre arbejdsmiljømæssige foranstaltninger, som er nødvendige for at forebygge sygdom, nedslidning, ulykker m.v. ...

§ 16. Unødig påvirkning fra stoffer og materialer skal undgås.

Påvirkningen fra stoffer og materialer under arbejdet skal derfor nedbringes så meget, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænseværdier skal overholdes.

Bekendtgørelse nr. 1163 af 16. december 1992 om faste arbejdssteders indretning, som ændret ved bekendtgørelse nr. 847 af 20. september 1996 og nr. 519 af 13. juni 2000.

§ 35. Hvis det ikke kan hindres, at der ved en arbejdsproces sker udvikling af luftarter, støv eller lignende, der er sundhedsskadelige eller eksplosive, eller udvikling af

røg, mikroorganismer, aerosoler, ildelugt eller anden generende luftforurening, skal der etableres en mekanisk udsugning, der så vidt muligt fjerner forureningen på det sted, hvor den udvikles. Samtidig skal der tilføres frisk erstatningsluft af passende temperatur.

...

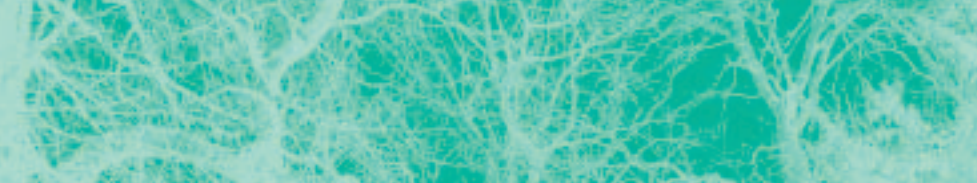
Stk. 4. De i stk. 1 og 2 nævnte ventilationsanlæg skal være forsynet med en kontrolanordning, der angiver utilstrækkelig funktion.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 518 af 17. juni 1994 om sikkerhedsskiltning og anden form for signalgivning

§ 3. Hvor der under arbejdet kan opstå fare, som ikke kan imødegås tilstrækkeligt effektivt ved tekniske foranstaltninger eller andre foranstaltninger, skal signalgivning anvendes i overensstemmelse med reglerne i denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Signalgivning skal endvide-

re anvendes, hvis dette følger af arbejdsmiljølovgivningens regler i øvrigt, samt hvis arbejdets karakter gør det nødvendigt.

Anvendelse af kantpresse

Arbejds miljøklagenævnet traf afgørelse om, at det skulle sikres, at en kantpresse blev anvendt på en sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarlig måde.

Arbejdstilsynet afgav straks-påbud om, at det skulle sikres at en Done Well-kantpresse kunne anvendes på en sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarlig måde. Tilsynet fandt, at der var forøget risiko for klemning og sårskade, når kantpressen blev anvendt med en 2-punkts fodpedal uden sikkerhedsanordning. Tilsynet vejledte om, at en fuldt forsvarlig betjening kunne ske ved 1) fodbetjening med beskyttelsesanordning, 2) kombineret 2-hånds- og pedalbetjening, eller 3) fodbetjening med langsom hastighed. Dødmandsbetjent. Virksomheden klagede og henviste til, at der ikke fandtes præcise retningslinier for betjening af en kantpresse. Det måtte derfor være op til virksomheden og den ansatte

at bestemme, hvad der var forsvarligt. Desuden opstod der ved bukning som anført i påbudet store støjproblemer. Arbejdstilsynet fastholdt påbudet og anførte i sin udtalelse, at der fandtes regler om anvendelse af maskiner i At-anvisning nr. 2.2.0.1. Tilsynet kunne ikke anerkende, at der var støjproblemer. I tilfælde af støj kunne virksomheden vælge at anvende en af de andre betjeningsmetoder, som tilsynet havde vejledt om. Nævnet fastholdt strakspåbudet og lagde vægt på, at den fornødne sikkerhed skulle gennemføres ved afskærmning, andet sikkerhedsudstyr eller andre sikkerhedstekniske forholdsregler. Nævnet henviste til de i vejledningen nævnte efterkommelsesmuligheder. (J. nr. 2001-10-0034).

REGLER

**Lov om arbejdsmiljø,
jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af
11. oktober 1999.**

§ 45. Maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber og andre tekniske hjælpemidler skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- og sundhedsmæssig betydning, skal følges.

**Arbejdstilsynets bekendtgørelse
nr. 1109 af 15. december 1992
om anvendelse af tekniske
hjælpemidler, som ændret ved
bekendtgørelserne nr. 670 af
7. august 1995 og nr. 832 af
27. november 1998**

§ 5. ...

Stk. 4. Såfremt anvendelsen af et teknisk hjælpemiddel desuagtet

indebærer risiko for sikkerhed og sundhed, skal denne imødegås med egnede foranstaltninger, som f.eks. afskærmning, udsugning og særligt sikkerhedsudstyr eller andre sikkerhedstekniske forholdsregler, der sikrer en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig udførelse af det pågældende arbejde.

§ 6. Et teknisk hjælpemiddel må kun anvendes, hvis det opfylder de krav, der gælder for dets konstruktion, udstyr, sikring m.v. ifølge Arbejdstilsynets bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler og andre særlige regler, der måtte være fastsat herom.

§ 6a. Et teknisk hjælpemiddel skal indrettes og anvendes på en sådan måde, at risici for sikkerhed og sundhed minimeres. Det skal derudover sikres, at der bl.a. er tilstrækkelig plads mellem hjælpemidlets bevægelige dele og faste eller bevægelige dele i nærheden således,

at enhver form for energi, stoffer og materialer, der anvendes eller produceres, tilføres og udtages på en sikker måde.

REGLER

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 561 af 24. juni 1994 om indretning af tekniske hjælpemidler, som ændret ved bekendtgørelserne nr. 669 af 7. august 1995 og nr. 831 af 27. november 1998

§ 21. I konstruktionen af et teknisk hjælpemiddel skal indgå sikring mod farer ved hjælpemidlet. Det skal herunder sikres, at

- 1) personer ikke kan komme i berøring med farlige maskindele eller stoffer,
- 2) værktøj, emner eller dele heraf, stænk o.l. ikke kan udslynges til fare for sikkerhed og sundhed, og
- 3) varme, kulde, stråling, støj, vibrationer, støv, fugtighed, røg, dampe, gasser eller andet, som udvikles ved anvendelsen af hjælpemidlet, ikke afgives op en sådan måde, at det frembyder fare for sikkerhed eller sundhed.

Stk. 2. Hvis fornøden sikring ikke kan opnås gennem konstruktionen,

skal den gennemføres på betryggende måde ved afskærmning, udsugning, andet sikkerhedsudstyr eller andre sikkerhedstekniske forholdsregler.

Stk. 3. Afskærmninger og andre beskyttelsesanordninger

- 1) skal være solidt fremstillet,
- 2) må ikke forårsage yderligere risici,
- 3) må ikke let kunne flyttes eller sættes ud af drift,
- 4) skal befinde sig i tilstrækkelig afstand fra det farlige område,
- 5) må ikke hindre udsynet under arbejdet mere end højst nødvendigt, og
- 6) skal muliggøre absolut nødvendig indgriben til anbringelse og udskiftning af dele såvel som vedligeholdelsesarbejder, idet adgangen begrænses til det område, hvor arbejdet skal udføres, og så vidt muligt uden afmontering af afskærmning eller anden beskyttelsesanordning.

Sikring af bukkemaskine

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om sikring med 3 positionsfodkontakt, der var afgivet efter en ulykke ved en bukkemaskine.

Arbejdstilsynet besøgte en virksomhed på grund af en ulykke ved en bukkemaskine for armeringsjern. Maskinen var af ældre dato og anvendtes til at bukke armeringsjern. Maskinen bestod af et jernbord med en central drejeskive, som sammen med dorne placeret i bordet formede jernet, når skiven drejede. Arbejdstilsynet afgav påbud om, at bukkemaskinen skulle indrettes med sikring, fx. en tre positionsfodkontakt som stoppe maskinens bevægelse både ved, at kontakten blev sluppet og ved, at den blev trådt ned. I klagen anførtes det, at der solgtes maskiner mage til denne og indrettet på samme måde. Endvidere anførte virksomheden, at en tre positionsfodkontakt ikke var nødvendig,

fordi maskinen kørte langsomt. Det ville endelig være en arbejdsmiljømæssig forringelse, fordi foden skulle holdes krampagtigt i en sådan fodkontakt, og fordi maskinen ved en nedtrykning blot stopper og ikke returnerer til udgangspositionen. Ved oversendelsen oplyste Arbejdstilsynet, at der til hurtigtkørende maskiner blev stillet større krav. Pedalen var indrettet med et momentstop, så fodstillingen var naturlig. Endelig var der rejst en sag vedrørende den pågældende leverandør af maskinen. Arbejdsmiljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at maskinen skulle indrettes med fornøden sikring, og at en almindelig fodkontakt ikke var tilstrækkeligt. Der kunne sikres med en tre positionsfodkontakt, men virksomheden kunne vælge at indrette maskinen på en anden måde, som gav mindst samme sikkerhed for operatøren. At en leverandør annoncerede med maskiner med samme betjening

kunne ikke ændre afgørelsen, som konkret vedrørte virksomhedens maskine, som tilsynet havde set og vurderet.

(J. nr. 2001-10-0024).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

§ 45. Maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber og andre tekniske hjælpemidler skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 46. Arbejdsministeren kan fastsætte regler om indretning og anvendelse af tekniske hjælpemidler m.v., herunder om

- 1) konstruktion, udførelse, opstilling, anmeldelse og afprøvning,
- 2) forelæggelse for Arbejdstilsynet til udtalelse eller godkendelse af planer for konstruktion, udførelse og opstilling,
- 3) godkendelse fra Arbejdstilsynet

af et teknisk hjælpemiddel m.v., før det overdrages eller overlades til brugeren eller tages i brug,
4) anvendelse, vedligeholdelse og pasning.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler

§ 6. Et teknisk hjælpemiddel må kun anvendes, hvis det opfylder de krav, der gælder for dets konstruktion, udstyr, sikring m.v. ifølge Arbejdstilsynets bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler og andre særlige regler, der måtte være fastsat herom.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 561 af 24. juni 1994 om indretning af tekniske hjælpemidler

§ 24. Den måde, hvorpå indkobling, styring og afbrydelse af energi til et teknisk hjælpemiddel eller

andre former for påvirkning af funktioner eller arbejdsprocesser i dette sker, skal i videst muligt omfang sikre, at der ikke opstår fare for sikkerhed eller sundhed. Det skal herunder sikres, at betjeningen kan ske under de bedst mulige oversigts- og kontrolforhold, og om nødvendigt skal hjælpemidler være forsynet med udstyr, som automatisk giver signal forud for igangsætning, standsning eller andre påvirkninger. Igangsætning må kun kunne ske ved en bevidst handling, udført på et styresystem, der er beregnet hertil.

Stk. 2. Standsning af funktioner eller arbejdsprocesser skal, medmindre afbrydelse af disse kan frembyde fare, kunne ske hurtigt fra hensigtsmæssige steder på eller ved hjælpemidlet. Hvor sikkerhedsmæssige grunde taler for det, skal standsning kunne indtræde automatisk. Om fornødent skal standsning være kombineret med en bremsning. Stopordre skal have højere prioritet end igangsætningsordre. ...

Fastsættelse af kodenummer

Arbejdsmiljøklagenævnet traf afgørelse om at annullere Arbejdstilsynets afgørelse, da klagenævnet fandt, at den var ugyldig.

Arbejdstilsynet oplyste en virksomhed om, at kodenummeret for et produkt ikke kunne fastsættes til 0-1, men skulle være 1-1. Virksomheden ændrede derpå recepten og bad om at få godkendt et kodenummer på 0-1. Arbejdstilsynet krævede imidlertid dokumentation for 0-faktoren i det af leverandøren indsendte materiale. Tilsynet fik den 20. juli 2000 oplysninger fra producenten, der delvis bekræftede at faktoren var 0. Da oplysningerne omtalte en analyse-rapport, bad tilsynet den 26. september 2000 om kopi af denne. Den 27. september 2000 traf tilsynet afgørelse om, at kodenummeret skulle fastsættes til 1-1 og ikke til 0-1 som ønsket af leverandøren. Afgørelsen blev truffet, fordi der

var gået ca. syv måneder uden at endelig dokumentation for det ønskede kodenummer var modtaget. Analyserapporten blev modtaget af tilsynet den 6. oktober 2000, der den 26. februar 2001 traf afgørelse om, at kodenummeret fra den 21. februar 2001 kunne fastsættes til 0-1. Klagenævnet traf afgørelse om, at påbudet var ugyldigt og derfor skulle annulleres. Grunden var, at tilsynet på afgørelsestidspunktet ikke havde oplyst sagen tilstrækkeligt, jf. det forvaltningsretlige undersøgelsesprincip. Nævnet lagde vægt på, at direktoratet dagen før afgørelsen havde rekvireret en analyserapport, som direktoratet måtte forvente ville indeholde de relevante oplysninger.
(J. nr. 2000-10-0075).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

§ 49 a. Med henblik på at forebygge og imødegå sundheds- og ulykkeskader i arbejdsmiljøet kan arbejdsministeren fastsætte regler om, at den, der fremstiller eller importerer et stof eller materiale, skal foretage undersøgelser eller fremskaffe fornøden dokumentation for allerede foretagne undersøgelser og indgive anmeldelse. Der kan herunder fastsættes regler for alle stoffer og materialer, for enkelte stoffer og materialer, for bestemte grupper af stoffer og materialer eller for stoffer og materialer til særlige anvendelser.

Stk. 2. Det kan fastsættes, at anmeldelsen skal indeholde:

1) Oplysninger om forhold, som har betydning for vurdering af stoffets eller materialets egenskaber og virkninger, herunder om det har egenskaber, der kan være

farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed.

- 2) Forslag til klassificering, emballering og mærkning.
- 3) Oplysninger om forebyggende foranstaltninger, der effektivt sikrer de beskæftigede mod forringelse af sikkerhed og sundhed. ...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 302 af 13. maj 1993 om arbejde med kodenummererede produkter

§ 3. Ved et kodenummer for et produkt forstås i denne bekendtgørelse en kode bestående af to tal forbundet med en bindestreg.

Stk. 2. Tallet før bindestregen angiver de sikkerhedsforanstaltninger, der mindst skal træffes mod indånding af dampe fra produktets indhold af flygtige bestanddele, herunder organiske opløsningsmidler. Tallet efter bindestregen angiver de sikkerhedsforanstaltninger, der

mindst skal træffes mod kontakt med produktet på hud, i øjne og i luftveje eller mod indtagelse.

Klage over at efterkommelsesfrist var kortere end klagefrist

Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse vedrørende efterkommelsesfrist for opfyldelse af påbud om udlevering af projektmateriale til granskning.

Da Arbejdstilsynet forgæves havde forsøgt at få udleveret projektmateriale angående et allerede påbegyndt byggeri, afgav Arbejdstilsynet påbud om udlevering af materialet. Efterkommelsesfristen for opfyldelse af påbudet var syv dage, og klagefristen var de sædvanlige 4 uger. Der blev klaget til Arbejdsmiljøklagenævnet over, at de i påbudet angivne frister var misvisende og forvirrende, specielt at efterkommelsesfristen var kortere end klagefristen. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse vedrørende efterkommelsesfristen og bemærkede, at det forhold, at efterkommelsesfristen var kortere end klagefristen, ikke kunne medføre påbudets ugyldig-

hed. Efterkommelsesfristen fandt Arbejdsmiljøklagenævnet rimelig på baggrund af, at byggeriet, hvis projektering skulle granskes, var gået i gang, at påbudet kunne efterkommes ved udlevering af skriftligt materiale, og at Arbejdstilsynet også 14 dage inden påbudets afgivelse havde anmodet om at få materialet udleveret.

(J. nr. 2001-10-0050).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

§ 33. Den, der leverer et projekt til et teknisk hjælpemiddel, et produktionsanlæg eller et bygge- eller anlægsarbejde, skal i projektet tage hensyn til sikkerhed og sundhed ved arbejdets udførelse og driften af det færdige byggeri eller anlæg m.v. Det samme gælder den, der på lignende måde rådgiver om arbejdsmiljømæssige forhold.

§ 76. Enhver, der er pålagt pligter efter loven, skal efter anmodning give Arbejdstilsynet alle oplysninger, der er nødvendige for udøvelsen af tilsynets virksomhed.

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

...

Klage fra sikkerhedsrepræsentant over Arbejdstilsynets forlængelse af efterkommelsesfrist

Arbejds miljøklagenævnet kunne ikke tiltræde Arbejdstilsynets afgørelse om en forlængelse af efterkommelsesfristen for opfyldelse af påbud angående kortlægning af støj og akustik i et kommunalt fritidscenter.

Efter at have afgivet påbud om kortlægning af støj og akustik i et kommunalt fritidscenter forlængede Arbejdstilsynet efterkommelsesfristen for påbudet, idet kommunen i ansøgningen herom henviste til, at der var truffet beslutning om, at et større renoverings- og udbygningsprojekt for blandt andet fritidscentret skulle iværksættes. Sikkerhedsrepræsentanten for de ansatte i fritidscentret klagede til Arbejds miljøklagenævnet over Arbejdstilsynets forlængelse af efterkommelsesfristen med et år, og Arbejds miljøklagenævnet gav klager medhold og fastsatte efterkommelsesfristen til tre måneder, idet en forlængelse på

12 måneder ikke fandtes rimelig i forhold til de konstaterede problemer, og da en henvisning til kommunens planer om udbygning og renovering ikke i det foreliggende tilfælde kunne begrunde en ændret frist.

(J. nr. 2001-10-0052).

REGLER

**Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 784 af 11. okto-
ber 1999**

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde,
at forhold, der strider mod loven
eller mod regler eller afgørelser
i medfør af loven, bringes i orden
straks eller inden en frist. ...

Anmodning om forlængelse af efterkommelsesfrist for kortlægning af støjproblemer (formandssag)

Se også j. nr. 2001-10-0052

Arbejdsmiljøklagenævnet forlængede fristen for efterkommelse af påbud om kortlægning af støjproblemer i et kommunalt fritidscenter, idet støjmålinger i sommerperioden ville være misvisende.

Efter at Arbejdsmiljøklagenævnet havde ændret Arbejdstilsynets afgørelse om forlængelse af efterkommelsesfrist for påbud om kortlægning af støj og akustik, så fristen for at efterkomme påbudet fastsattes til 3 måneder frem til 1. august, søgte kommunen Arbejdsmiljøklagenævnet om forlængelse af fristen for måling af støj. Sikkerhedsrepræsentanten for de ansatte havde påpeget, at støjmåling i udendørs-sæsonen, når sommerferien var begyndt, ville være misvisende, og havde anmodet om, at støjmålingen blev foretaget den 19. september. Stedfortræderen for formanden

for Arbejdsmiljøklagenævnet lagde til grund, at der forelå aftale om at foretage støjmåling 19. september 2001, og forlængede fristen til denne dato, da det ikke forekom hensigtsmæssigt at foretage måling af støj i sommerperioden. (*J. nr. 2001-10-0092*).

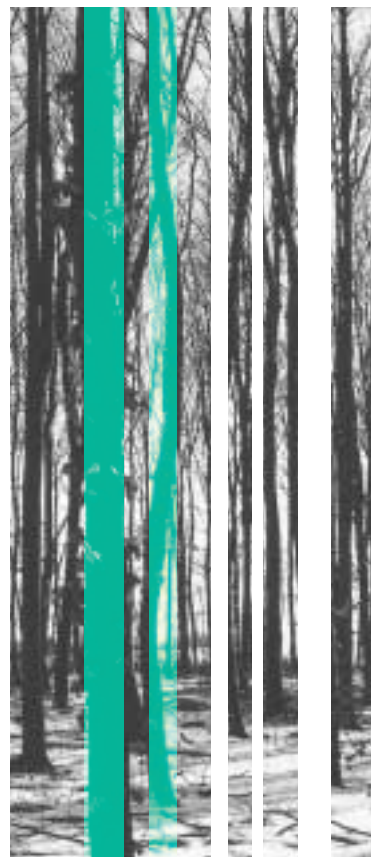
REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist. ...

§ 81a. ...

Stk. 6. Formanden eller dennes stedfortræder kan efter en skriftlig høring af nævnets beskikkede medlemmer træffe afgørelse på nævnets vegne i sager, hvor der er en fast praksis. ...

Realitetsbehandling på trods af fristoverskridelse

Arbejdsmiljøklagenævnet besluttede at realitetsbehandle en klage, uanset at klagefristen var overskredet, da Arbejdstilsynets afgørelse led af åbenbare formelle og hjemmelsmæssige mangler.

Arbejdstilsynet udstedte et påbud om, at der skulle etableres en kontrolanordning til angivelse af utilstrækkelig funktion på ventilationsanlægget over kogeøen i virksomheden.

Arbejdstilsynet havde i deres vejledning henvist til At-meddelelse nr. 1.01.8, november 1996.

I denne At-meddelelse stilles der krav om, at kontrolanordning skal udløse et lyssignal eller lydsignal ved utilstrækkelig funktion af ventilationsanlægget og hjemmel hertil var ikke angivet.

Et sådant krav skulle være anført som et påbud og behørig hjemmel skulle være anført, hvis det kunne stilles. For at der kunne stilles krav om alarm, skulle der under arbejdet

kunne opstå fare, som ikke kunne imødegås tilstrækkeligt effektivt ved tekniske foranstaltninger eller andre foranstaltninger. Arbejdstilsynet havde i deres beskrivelse af, hvad der blev konstateret ved besøget, eller i deres vurdering, ikke inddraget oplysninger til, at sådan en vurdering kunne foretages. Der var derfor intet der talte for, at et sådant krav kunne stilles på det foreliggende grundlag. Nævnet besluttede at realitetsbehandle klagen, uanset at klagefristen var overskredet med ca. 2 måneder under henvisning til, at Arbejdstilsynets afgørelse led af åbenbare formelle og hjemmelsmæssige mangler. (J. nr. 2000-10-0126).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999.

§ 81. Klage over en afgørelse truffet af Arbejdstilsynet i henhold til denne lov kan indbringes for Arbejds miljøklagenævnet inden fire uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2. Klagen sendes til Arbejdstilsynet. Hvis Arbejdstilsynet fastholder afgørelsen, videresendes klagen til behandling i Arbejds miljøklagenævnet. ...

Stk. 4. Når særlige grunde taler derfor, kan Arbejds miljøklagenævnet behandle en klage og tillægge denne opsættende virkning, selv om klagen ikke er fremkommet rettidigt. ...

Tilsynets reaktionsmåde og vurdering af forhold under besøg

Arbejdsmiljøklagenævnet traf afgørelse om, at der ikke var grund til at anfægte, at tilsynet i to rapporter ikke havde reageret overfor virksomheden i forhold til de fleste af et antal punkter, som klager havde indberettet til tilsynet.

En maler arbejdede med epoxy-maling på en virksomhed og fik epoxy-maling på hoved og hals, da der en dag var fejl på ventilationssystemet. Han kontaktede kort efter tilsynet om uheldet og fremkom med ni øvrige klagepunkter vedr. virksomheden. Tilsynet lovede at ville komme på uanmeldt besøg på virksomheden i løbet af kort tid. Samme måned aflagde tilsynet anmeldt besøg på virksomheden, idet der havde været en arbejdsskade samme dag. Efter besøget skrev tilsynet en tilsynsrapport og en rapport om væsentlige problemer. Tilsynet konstaterede bl.a., at ventilationen ved brug af epoxy-

maling ikke var i orden. Maleren, der nu var fratrådt, klagede over, at ingen af de 9 klagepunkter fremgik af tilsynets to rapporter. Nævnet fandt ikke grund til at anfægte, at tilsynet under besøget havde vurderet, at kun to af klagepunkterne gav grund til mundtlig påtale. De øvrige punkter var blevet undersøgt uden, at der blev konstateret sikkerhedsmæssige problemer. Nævnet fandt klager klageberettiget, selvom han var fratrådt på klagetidspunktet. Grunden var, at han havde henvendt sig til tilsynet, mens han stadig var ansat. Klagen over, at besøget skete anmeldt, og ikke uanmeldt, blev oversendt til Arbejdsministeriet, da den angik tilsynets administration.
(J. nr. 2001-10-0054).

REGLER

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

§ 42. Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning skal følges.

§ 72. Arbejdstilsynet har til opgave at

- 1) vejlede virksomheder, branchearbejdsmiljøråd, arbejdsmarkedets organisationer og offentligheden om arbejdsmiljømæssige spørgsmål,
- 2) bistå Arbejdsministeriet med forberedelse af regler i henhold til loven,
- 3) udstede forskrifter i henhold til bemyndigelse fra arbejdsministeren,
- 4) holde sig orienteret om den tekniske og sociale udvikling

med henblik på forbedring af arbejdet for sikkerhed og sundhed i arbejdsmiljøet,

- 5) behandle planer for arbejdsprocesser, arbejdssteder, tekniske hjælpemidler m.v. samt stoffer og materialer og meddele tilfaldelser i henhold til loven eller administrative regler,
- 6) påse, at loven og de forskrifter, der gives med hjemmel i loven, overholdes.

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist. ...

Delvist afslag på aktindsigt

Arbejdsmiljøklagenævnet traf afgørelse om, at virksomheden kunne få fuld aktindsigt i to dokumenter, mens et i sin helhed er undtaget fra aktindsigt.

Arbejdstilsynet besøgte en virksomhed og observerede arbejdsfunktionerne i forbindelse med arbejde med persontransport i en minibuss. Derpå traf tilsynet afgørelse om, at virksomheden skulle træffe effektive foranstaltninger, der sikrede, at de ansatte ikke ved arbejdet i bilen blev udsat for unødige og sundhedsskadelige belastninger på kroppens led, muskler og sener. Virksomheden klagede over afgørelsen, og bad samtidig om aktindsigt i sagen.

Arbejdstilsynet traf afgørelse om, at tilsynet ikke kunne udlevere materiale i sagen udover påbudet og virksomhedens egen klage. Tilsynet henviste som hjemmel til § 15, stk. 1, i forvaltningsloven. Virksomhe-

den klagede derpå over tilsynets afslag på aktindsigt, idet den ikke mente at kunne varetage sine interesser uden at have kendskab til alle sagens dokumenter. Virksomheden gjorde opmærksom på, at § 15, stk. 1, i forvaltningsloven forudsatte en afvejning af hvert enkelt dokument i sagen. Der var ikke hjemmel til generelt at undtage arter af dokumenter. Endelig henviste virksomheden til "Vejledningen om forvaltningsloven". Hensynet til privates interesser kunne kun begrunde en undtagelse fra aktindsigt ved oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold. Hensynet til den pågældende part selv ville kun i ganske særlige tilfælde kunne begrunde, at en oplysning kunne undtages fra aktindsigt. Arbejdsmiljøklagenævnet traf afgørelse om, at virksomheden havde ret til yderligere og fuld aktindsigt i to dokumenter, mens et i sin helhed var undtaget fra aktindsigt. (J.nr. 2001-10-0048).

REGLER

Forvaltningslov, lov nr. 571 af 19. december 1985

§ 10. En parts ret til aktindsigt omfatter med de i §§ 12-15 nævnte undtagelser

- 1) alle dokumenter, der vedrører sagen, herunder genpart af de skrivelser, der er udgået fra myndigheden, når skrivelserne må antages at være kommet frem til adressaten, og
- 2) indførelser i journaler, registre og andre fortegnelser vedrørende den pågældende sags dokumenter.

...

§ 15. Retten til aktindsigt kan i øvrigt begrænses, i det omfang partens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for afgørende hensyn til den pågældende selv eller til andre private eller offentlige interesser, herunder

- 1) statens sikkerhed eller rigets forsvaret,
- 2) rigets udenrigspolitiske eller

udenrigsøkonomiske interesser, herunder forholdet til fremmede magter eller mellemfolkelige institutioner,

- 3) forebyggelse, opklaring og efterforskning af lovovertrædelser, straffuldbyrdelse og lignende samt beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disciplinær efterforskning,
- 4) gennemførelse af offentlig kontrol-, regulerings- eller planlægningsvirksomhed eller af påtænkte foranstaltninger i henhold til skatte- og afgiftslovgivningen, eller
- 5) det offentliges økonomiske interesser, herunder udførelsen af det offentliges forretningsvirksomhed.

Stk. 2. Gør hensyn som nævnt i stk. 1 sig kun gældende for en del af et dokument, skal parten gøres bekendt med dokumentets øvrige indhold.

§ 24. ...

Stk. 3. Begrundelsens indhold kan begrænses, i det omfang partens interesse i at kunne benytte kendskab til denne til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for afgørende hensyn til den pågældende selv eller til andre private eller offentlige interesser, jfr. § 15.

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 825 af 13. november 1998 om forretningsorden for Arbejds miljølagnævnet

§ 1. Arbejds miljølagnævnet behandler klager over afgørelser truffet af Arbejdstilsynet i medfør af lov om arbejdsmiljø (arbejds miljøloven), herunder forvaltningsretlige spørgsmål der knytter sig hertil.

...

Fakta om Arbejdsmiljøklagenævnet

Formål og kompetence

Arbejdsmiljøklagenævnet er sidste administrative klageinstans i klager over afgørelser truffet af Arbejdstilsynet i henhold til arbejdsmiljølovgivningen.

Nævnets kompetence omfatter de forvaltningsretlige spørgsmål som måtte knytte sig til de indbragte afgørelser.

Klager, der udelukkende angår forvaltningsretlige spørgsmål i relation til Arbejdstilsynets sagsbehandling skal derimod indbringes for arbejdsministeren. Det samme gælder for klager over Arbejdstilsynets administration og myndighedsudøvelse. Responderende og vejledende virksomhed falder tillige uden for Arbejdsmiljøklagenævnets kompetence.

Nævnet er øverste administrative klageinstans, og nævnets afgørelser kan derfor ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Afgørelserne kan dog indbringes for Folketingets Ombudsmand eller ved civile søgsmål ved domstolene.

Sagsbehandling og afgørelse

I forbindelse med sagsbehandlingen anvender Arbejdsmiljøklagenævnet de materielle regler, der gælder for arbejdsmiljøområdet. Herudover gælder forvaltningsloven også for nævnets virksomhed. I forbindelse med behandlingen og oplysningen af en sag anvendes således forvaltningsretlige regler og grundsætninger. Med hensyn til sagens oplysning gælder officialprincippet, og parterne inddrages i sagsforberedelsen gennem partshøring.

Afgørelser træffes som udgangspunkt i møder med deltagelse af nævnets medlemmer. Nævnsmøderne afholdes som hovedregel 1 gang om måneden. I sager, der alene vedrører efterkommelsesfrist, opsættende virkning eller for sent indgivne klager, har nævnets formand dog kompetence til at træffe afgørelse på nævnets vegne, medmindre et eller flere af nævnets medlemmer begærer sagen mødebehandlet. Efter en skriftlig høring af nævnet kan formanden eller dennes stedfortræder træffe afgørelse på nævnets vegne i sager, hvor der er en fast praksis, eller som i øvrigt ikke giver anledning til tvivl.

Der foretages en fuldstændig efterprøvelse af såvel rets- som skønsspørgsmål, herunder hjemmelssspørgsmål. Nævnets afgørelser skal være ledsaget af en begrundelse.

Afgørelser af principiel betydning offentliggøres udover i årsberetningen i nævnets nyhedsbrev.

Klagefrister og opsættende virkning

Klager over Arbejdstilsynets afgørelser efter arbejdsmiljøloven skal indbringes for Arbejdsmiljøklagenævnet inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Klagen skal sendes til Arbejdstilsynet, som vurderer sagen på ny. Hvis Arbejdstilsynet helt eller delvist fastholder sin afgørelse, viderendesendes klagen til Arbejdsmiljøklagenævnet.

Arbejdsmiljøklagenævnet anser en klage for rettidig, hvis den er poststempet senest 2 hverdage + 4 uger efter datoen for afsendelsen af Arbejdstilsynets afgørelse. For sent indkomne klager vil som udgangspunkt blive afvist. Foreligger der særlige grunde, kan nævnet dog beslutte at behandle en klage,

selv om klagen ikke er fremkommet rettidigt.

Klage til Arbejdsmiljøklagenævnet har som udgangspunkt opsættende virkning, indtil Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelse foreligger.

Klage har dog ikke opsættende virkning ved påbud, hvorefter forholdene straks skal bringes i orden ("strakspåbud"), påbud, hvorefter faren straks skal imødegås, herunder at arbejdet skal standses ("forbud") samt påbud til leverandører om at levering eller markedsføring skal standses eller det pågældende produkt tilbageholdes.

Herudover kan Arbejdsmiljøklagenævnet beslutte at fratage en klage opsættende virkning, fx under henvisning til forholdenes uforvarslighed.

Information om nævnet

Arbejdsmiljøklagenævnets nyhedsbrev, "Afgørelser fra Arbejdsmiljøklagenævnet", udkommer ca. 1 gang i kvartalet. Nævnets nyhedsbreve bliver udsendt til en lang række abonnenter og kan rekvireres

hos sekretariatet. Herudover er nyhedsbreve tilgængelige på Arbejdsmiljøklagenævnets hjemmeside www.ama.dk, hvor diverse yderligere information vedrørende nævnet også kan findes.

Medlemmer

Arbejdsmiljøklagenævnet havde den 31. december 2001 følgende sammensætning:

Formandskab:

Ankenævnetsformand
Lisbet Jensen.

Stedfortræder for formanden
kontorchef Lone Adler.

Beskikkede medlemmer og stedfortrædere:

*3 medlemmer er udpeget af
Landsorganisationen i Danmark:*

Konsulent Erik Nygaard,
Forbundet af Offentligt ansatte.
Miljøkonsulent Steen Mejlby,
Specialarbejderforbundet
i Danmark.
Sekretær Niels Brehm,
Dansk Metalarbejderforbund.

Suppleanter:

Konsulent Bjarne Petersen,
Handels- og Kontorforbundet
i Danmark.
Faglig medarbejder Kjeld Sørensen,
Forbundet Træ-Industri-Byg
i Danmark.
Konsulent Poul Schønning,
Landsorganisationen i Danmark.

1 medlem er udpeget af Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd:

Faglig sekretær Gitte Daugaard,
Funktionærernes- og Tjenestemændenes Fællesråd.

Suppleant:

Faglig sekretær
Jan Kahr Frederiksen,
Funktionærernes- og
Tjenestemændenes Fællesråd.

1 medlem er udpeget af Akademiker- nes Centralorganisation:

Konsulent Liselotte Jespersen,
Dansk Magisterforening.

Suppleant:

Konsulent
Henrik Faursby Ahlers,
Akademikernes Centralorganisation.

1 medlem er udpeget af Dansk Arbejdsgiverforening:

Underdirektør Thomas Philbert Nielsen, Dansk Arbejdsgiverforening.

Suppleant:
Chefkonsulent
Torben A. Sørensen, Dansk Arbejdsgiverforening.

1 medlem er udpeget af Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger og Landbrugsraadet i Fællesskab:

Underdirektør Per Laurents, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger og Landbrugsraadet i Fællesskab.

Suppleant:
Fuldmægtig Carsten Jensen,
De danske Landboforeninger.

1 medlem er udpeget af Finanssektorens Arbejdsgiverforening:

Advokat Merete Preisler,
Finanssektorens Arbejdsgiverforening.

Suppleant:
Underdirektør Jannik Dresling,
Finanssektorens Arbejdsgiverforening.

1 medlem er udpeget af Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, Københavns og Frederiksberg Kommuner samt Finansministeriet i fællesskab:

Chefkonsulent Preben Meier Pedersen, Kommunernes Landsforening.

Suppleanter:
Fuldmægtig Karen Rotzow,
Økonomistyrelsen.
Arbejdsmiljøkonsulent
Jannike Horten,
Amtsrådsforeningen.

1 medlem er udpeget af Ledernes Hovedorganisation:

Kontorchef Lars Andersen,
Ledernes Hovedorganisation.

Suppleant:
Arbejdsmiljøkonsulent
Signe Tønnesen,
Ledernes Hovedorganisation.

1 medlem er udpeget af Justitsministeriet:

Fuldmægtig Mette Kildegaard Thomassen, Justitsministeriet.

Suppleant:
Fuldmægtig Carsten Madsen,
Justitsministeriet.

1 medlem er udpeget af Danmarks Tekniske Universitet:

Docent Per Langaa Jensen,
Danmarks Tekniske Universitet.

Suppleant:
Instituttleder Inger Søtofte,
Danmarks Tekniske Universitet.

1 medlem er udpeget af Sundhedsministeriet:

Overlæge Bodil Bach, Arbejds- og Miljømedicinsk Klinik, Central- sygehuset Nykøbing F.

Suppleant:

Overlæge Inger Schaumburg,
Arbejds- og Miljømedicinsk Klinik,
Skive Sygehus.

Personale

Sekretariatsbetjeningen af Arbejds miljøklagenævnet varetages af sekretariatet for Arbejds markedets Ankenævn.

Pr. 31. december 2001 var følgende beskæftiget med Arbejds miljøklagenævnet:

Formand cand.jur.
Lisbet Jensen

Kontorchef
cand.jur.
Lone Adler

Fuldmægtig
cand.jur.
Kenn Erik Tranemose

Fuldmægtig cand.jur.
Per Bent Pedersen

Fuldmægtig
cand.merc.jur.
Teresa Egehoved Tørsløv

Fuldmægtig cand.jur.
Lena Søby

Fuldmægtig cand.jur.
Anders Levy

Overassistent
Birgit Offt

Overassistent
Doris Fristed Ruelykke

Statistik

Table 1. Antal afgørelser og omgørelsesprocent fordelt på sagsområde

Sagsområde	Antal afgørelser	Ændrede afgørelser	Omgørelsesprocent
Sikkerhedsarbejde	6	1	17 %
Bedriftssundhedstjeneste	4	1	25 %
Arbejdets udførelse	17	7	41 %
Arbejdsstedets indretning	80	15	19 %
Arbejdets udførelse/arbejdsstedets indretning	3	0	0 %
Tekniske hjælpemidler	16	0	0 %
Stoffer og materialer	1	0	0 %
Unge under 18 år	1	0	0 %
Forvaltningsret	4	3	75 %
Efterkommelsesfrist	7	1	14 %
Sanktionsvalg	1	0	0 %
Total	140	28	20 %
Klagefrist	13		
Nævnets kompetence	1		
Total	154		

Bemærkninger til tabel 1: Tallene viser, at over halvdelen af nævnets afgørelser har angået arbejdsstedets indretning, hvilket skyldes de mange restaurationssager, der særskilt er omtalt foran i årsberetningen. Sager om arbejdets udførelse og om tekniske hjælpemidler har også været relativt hyppige. Herudover har der været en del afgørelser om klagefrister, hvor klagefristen har været overskredet, og hvor nævnsformanden har skullet tage stilling til, om sagen alligevel skulle realitetsbehandles.

Omgørelsesprocenten for afgørelser var i 2001 på 20 %. Omgørelsesprocenten er udtryk for den procentvise andel af afgørelserne, hvor nævnet helt eller delvist har ændret Arbejdstilsynets afgørelse. I omgørelsesprocenten er også medregnet nævnets afgørelser om at hjemvise en sag til fornyet behandling i Arbejdstilsynet. Spørgsmål om overskridelse af klagefrist og nævnets kompetence forelægges nævnet, uden at der foreligger en afgørelse herom fra Arbejdstilsynet. Derfor er der ikke udregnet en omgørelsesprocent for disse sager.

Tabel 2. Antal oprettede sager fordelt på sagstype

Sagstype	Antal oprettede sager
Klagesager	121
Genoptagelsessager	2
Ombudsmandssager	0
Total	123

Bemærkninger til tabel 2: Tallene viser, at der blev oprettet 123 sager i 2001, og at 121 heraf var klagesager. Tallene er ikke udtryk for det samlede antal indgivne klager over Arbejdstilsynets afgørelser. Klager skal indsendes til Arbejdstilsynet, som revurderer sagen og kan beslutte at give klager ret. Hvis Arbejdstilsynet fastholder sin afgørelse, bliver sagen sendt til nævnet. Det er derfor alene de sager, hvor Arbejdstilsynet fastholder sin afgørelse, der bliver registreret i nævnet.

Tabel 3. Antal afgørelser fordelt på afgørelsesform

Afgørelsesform	Antal afgørelser
Afgørelser på nævnsmøde	116
Formandsafgørelser	38
Total	154

Bemærkninger til tabel 3: Tallene viser, at 75 % af de i alt 154 afgørelser i 2001 er blevet truffet på nævnsmøde med deltagelse af nævnsmedlemmerne. 25 % af afgørelserne er blevet truffet efter den særlige formandskompetence. Formanden er tillagt kompetence til at træffe afgørelse på nævnets vegne i sager om efterkommelsesfrist, klagefrist og opsættende virkning, medmindre ét eller flere nævnsmedlemmer ønsker, at sagen bliver mødebehandlet. Endvidere har formanden kompetence til at træffe afgørelse efter skriftlig høring af nævnet i sager, hvor der er en fast praksis.

Tabel 4. Antal afsluttede sager fordelt på afslutningsform

Afslutningsform	Antal afsluttede sager
Afgørelser	154
Klage trukket/bortfaldet o.l.	10
Total	164

Bemærkninger til tabel 4: Tallene viser, at der er truffet afgørelse i 94 % af de i alt 164 afsluttede sager. 6 % af sagerne er afsluttet på grund af, at klager har trukket klagen tilbage, eller at sagen er bortfaldet af andre grunde.

Tabel 5. Gennemsnitlig sagsbehandlingstid for afsluttede sager

Afslutningsform	Antal dage
Afgørelse på nævnsmøde	116
Formandsafgørelse	77
Klage trukket/bortfaldet o.l.	77
Alle afsluttede sager	106

Bemærkninger til tabel 5: Tallene viser, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for alle afsluttede sager har været 106 dage. En afgørelse, der er truffet på nævnsmøde, har gennemsnitligt været 116 dage undervejs. Afgørelser truffet i henhold til den særlige formandskompetence i sager, hvor der er en fast praksis, samt vedrørende efterkommelsesfrist, klagefrist og opsættende virkning har gennemsnitligt været 77 dage undervejs. Formålet med at tillægge formanden kompetence i disse sager er da også, at sagerne skal behandles hurtigere end andre sager.

Emneregister 2000–2001

FORSKELLIGE SAGSOMRÅDER

(Tallene i parentes henviser til årsberetningen for det pågældende år og sidetal).

Et kompliceret anlægsarbejde

2000-10-0025. En fagforening klagede over Arbejdstilsynets håndtering af en række forskellige arbejdsmiljøproblemer ved et større anlægsarbejde i København. (2001.14).

Klage fra fagforening over en række forhold

2000-10-0097. Arbejdsmiljøklagenævnet fandt ikke grundlag for at anfægte Arbejdstilsynets vurderinger i det omfang, der var tale om afgørelser efter arbejdsmiljøloven. Dog havde Arbejdstilsynet ikke overholdt det forvaltningsretlige ligebehandlingsprincip ved ikke at begrunde fravigelse af praksis vedrørende arbejdspladsvurdering, som dog siden var gennemført tilfredsstillende. (2001.24).

SIKKERHEDSARBEJDE

Arbejdslederbegrebet

2000-10-0041. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte en afgørelse om, at tandlæger ikke kunne anses som arbejdsledere for klinikassistenter alene i kraft af deres stilling og derfor havde valget og var valgbar som sikkerhedsrepræsentanter. (2000.26).

Etablering af sikkerhedsorganisation

1999-10-0122. Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste en sag om oprettelse af sikkerhedsorganisation til fornyet behandling i Arbejdstilsynet, da nævnet fandt, at Arbejdstilsynet skulle tage stilling til muligheden for at give dispensation. (2000.24).

1999-10-0124. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte et påbud om, at en kommune skulle oprette flere sikkerhedsgrupper i hjemmeplejen, men ophævede en del af påbudet, der vedrørte sikkerhedsorganisationens arbejde. (2000.22).

Sikkerhedsudvalgsformands kompetence

2001-10-0067. Arbejdsmiljøklagenævnet fastslog, at der skulle være overensstemmelse mellem arbejdsgiveren og dennes repræsentant i sikkerhedsudvalget, idet sikkerhedsudvalget ellers ikke ville kunne fungere som forudsat i lovgivningen. (2001.30).

Skriftlig arbejdspladsvurdering

2000-10-0094. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt tilsynets afgørelse om, at en restaurant skulle lave en skriftlig arbejdspladsvurdering (APV). Nævnet forlængede dog efterkommelsesfristen med 1 måned. (2001.34).

2000-10-0008. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte et påbud om, at der skulle udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering (APV), der var tilgængelig på virksomheden. (2000.42).

Oprettelse af sikkerhedsorganisation

2000-10-0085. Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede tilsynets afgørelse om, at en restaurant skulle oprette en sikkerhedsorganisation. (2001.38).

2000-10-0091. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt tilsynets afgørelse om, at en restaurant skulle oprette en sikkerhedsorganisation. (2001.36).

Ikke dispensation fra pligten til etablering af sikkerhedsorganisation

2000-10-0067. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afslag på ansøgning om dispensation, men fandt i modsætning til Arbejdstilsynet, at der i reglerne var hjemmel til at meddele dispensation. (2001.40).

BEDRIFTS-SUNDHEDSTJENESTE

Kontingentpolitik i en bedriftssundhedstjeneste (BST)

2000-10-0011. Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede en afgørelse fra Arbejdstilsynet om en bedriftssundhedstjenestes kontingentpolitik. Nævnet fandt, at der ikke var hjemmel til en sådan afgørelse. (2000.28).

Gebyr for kontrolbesøg i bedriftssundhedstjeneste (BST)

2000-10-0125. Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede en afgørelse fra Arbejdstilsynet om, at Dansk

Akkrediterings (DANAK) afgørelse om pålæggelse af gebyr i forbindelse med kontrolbesøg i en BST skulle fastholdes. (2001.42).

UNGE UNDER 18 ÅR

Dispensation fra reglerne om unges alenearbejde

2000-10-0106. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afslag på ansøgning om dispensation fra reglerne om unges alenearbejde i kiosker mv. (2001.44).

ARBEJDETS UDFØRELSE

Vurdering af renovationssystem

1999-10-0078. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte en afgørelse om, at en kommunes renovationssystem ikke var i strid med arbejdsmiljøloven. (2000.30).

Sikkerhedsfodtøj

1999-10-0104. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte et påbud om sikkerhedsfodtøj. (2000.32).

Advarselsklæder på havnekaj

1999-10-0117. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte påbud om, at ansatte beskæftiget med lastning og losning skulle bære advarselsklæder i klasse 3. (2000.34).

Sundhedsskadelige belastninger ved ensidigt gentaget arbejde

1999-10-0127. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte et påbud om at træffe effektive foranstaltninger til at nedbringe eller fjerne de sundhedsskadelige belastninger af kroppens led, muskler og sener. (2000.38).

Fugefræsning fra stillads

2000-10-0037. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte et påbud om anvendelse af egnede stilladser med mulighed for hensigtsmæssige arbejdsstillinger. (2000.40).

Psykisk arbejdsmiljø – hjemvisning

2000-10-0023. Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste en afgørelse om afslag på at realitetsbehandle en anmeldelse af psykiske arbejdsmiljøproblemer til fornyet behandling i Arbejdstilsynet. (2000.44).

Ensidigt gentaget arbejde på slagteri

2000-10-0114-0116. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse om, at effektiviteten skulle nedsættes på udbeningsafdelinger, eventuelt gennem nedsættelse af akkordnormer eller arbejdstid med udskæring. (2001.46).

Hjælpemidler skulle bruges ved løft

2000-10-0090. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om anvendelse af hjælpemidler ved udbringning af hårde hvidevarer. (2001.48).

Fysiske belastninger – Plejearbejde

2001-10-0039. Nævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse om plejearbejde i et privat hjem. (2001.52).

Fysiske belastninger ved rengøringsarbejde

1999-10-0109. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte et påbud om nedbringelse af fysiske belastninger ved rengøringsarbejde, idet nævnet dog fandt, at påbudet delvist var efterkommet. (2000.36).

Unødig fysisk belastning og uhensigtsmæssige arbejdsstillinger

2000-10-0108. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte et påbud om, at en virksomhed skulle træffe effektive foranstaltninger imod, at de ansatte blev udsat for unødige og sundhedsskadelige belastninger. (2001.56).

Alternativer ved efterkommelse af påbud

2001-10-0037. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte et straks påbud,

Arbejdstilsynet havde afgivet, men fandt det op til virksomheden at vurdere, hvorledes påbudet skulle efterkommes. (2001.54).

ARBEJDSSTEDETS INDRETNING

Recirkulation af procesluft

2000-10-0001. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte et påbud til et hospital om, at der ikke måtte ske recirkulation af udsuget luft i forbindelse med operationer, hvor der anvendtes el-kirurgi, og hvor udsuget var placeret på el-kirurgiinstrumentet. (2000.46).

2000-10-0007. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte et påbud om, at der ikke måtte ske recirkulation af udsuget luft fra en bogbinderimaskine. (2000.48).

2001-10-0040. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afslag på anmodning om dispensation fra forbudet mod recirkulation af procesluft. (2001.70).

Ventilation i vaskahal

2000-10-0005. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte påbud om, at udstødning fra busser i tomgang

skulle fjernes ved kilden. (2000.50).

Krav til nødudgang i autoværksted

2000-10-0029. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte en afgørelse om, at en smal passage i en revisionsgrav ikke opfyldte kravene til nødudgang. Delvis hjemvisning på grund af manglende stillingtagen til dispensationsanmodning. (2000.52).

Velfærdsforanstaltninger, ophævelse af påbud – hjemvisning

2000-10-0013. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt en ophævelse af et tidligere afgivet påbud men hjemviste sagen til fornyet behandling. (2000.54).

Tilførsel af frisk erstatningsluft

2000-10-0109. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets påbud om tilførsel af frisk erstatningsluft i passende temperatur til erstatning for den luft, der suges ud via procesudsugning over komfur og opvaskemaskine. (2001.58).

Kontrolanordning på procesventilation

2000-10-0068. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets

påbud om etablering af kontrolanordning på procesventilation i køkken til angivelse af utilstrækkelig funktion. (2001.62).

Kontrolanordning og alarm på procesventilation

2000-10-0117. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets påbud om etablering af kontrolanordning på procesventilation i køkken til angivelse af utilstrækkelig funktion. Nævnet fandt imidlertid, at der ikke kunne stilles krav om alarm i form af lyd- eller lyssignal ved utilstrækkelig funktion af ventilationsanlægget. (2001.66).

Opvarmning i pakkerihal

2000-10-0033. Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud om, at temperaturen i et fast arbejdssted skulle tilpasses den menneskelige organisme. (2001.72).

ARBEJDETS UDFØRELSE / ARBEJDSSTEDETS INDRETNING

Kulde og træk i lagerhal

1999-10-0068. Nævnet tiltrådte et påbud til en virksomhed om at træffe foranstaltninger mod træk- og kuldepåvirkninger inde i tre

store lagerbygninger samt ved porte og ramper. Nævnet fastslog, at virksomheden havde metodefrihed ved valg af efterkommelsesmetode. (2000.56).

Kulde- og træk-påvirkninger ved arbejde under halvtag

2000-10-0036. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte et påbud til en virksomhed om at sikre, at arbejdet foregik i forsvarligt opvarmede rum. Nævnet ophævede samtidig et påbud om indretning af arbejdsrum med akustiske foranstaltninger. (2000.58).

Brandfarlige dampe

1999-10-0112. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte et påbud om foranstaltninger til forebyggelse af eksplosioner m.v. Afgørelsen blev suppleret med krav om sikkerhedskiltning. Arbejdstilsynets vejledning om efterkommelsen blev ændret. (2000.60).

Pladsforhold på plejehjem

1999-10-0015. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte påbud om foranstaltninger, der sikrede forsvarlige pladsforhold på toiletter på plejehjem. (2000.62).

Arbejdsmiljøforhold i hjemmepleje

1999-10-0125. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte påbud om sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger ved arbejdsmiljøforhold i en kommunal hjemmepleje. (2000.64).

Rumventilation i svejsehal

2000-10-0044. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte en afgørelse om, at der skulle etableres lavtryksudsugning i forbindelse med svejsearbejde i en svejsehal. Nævnet fandt videre, at det havde været hensigtsmæssigt, såfremt Arbejdstilsynet havde foretaget en skriftlig høring efter tilsynsbesøget og dermed sikret sig, at sikkerhedsrepræsentanten var blevet hørt i alle afgørende forhold i sagen. (2001.74).

Indretning af udgangskasser

2000-10-0112. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse om, at arbejdet ved udgangskasserne i virksomheden ikke kunne udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. (2001.78).

Ventilation ved plastsprøjtstøbemaskiner

2001-10-0076. Arbejdsmiljøklagenævnet traf afgørelse om, at virksomheden skulle etablere procesventilation ved 10 plastsprøjtmaskiner til fjernelse af dampe fra den opvarmede plast. (2001.80).

TEKNISKE HJÆLPEMIDLER

Containerspil på lastbil

1999-10-0072. Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede påbud om anmeldelses- og journalpligt på grund af manglende hjemmel. (2000.66).

Sikring af varmeakkumulerings- tank mod overtryk

2000-10-0017. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte et påbud om sikring af en varmeakkumulerings tank mod vakuum og overtryk i et kraftvarmeværk. (2000.68).

Foranstaltninger tilsikring af elevator

2000-10-0030. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte et påbud om sikring af en elevator, men udtalte kritik af Arbejdstilsynet. (2000.70).

Frakendelse af kranføre-certifikat

1999-10-0094. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte en afgørelse om, at en kranførers certifikat skulle indtages for 1 år på grund af grov forsømmelighed. (2000.72).

Anvendelse af kantpresse

2001-10-0034. Arbejdsmiljøklagenævnet traf afgørelse om, at det skulle sikres, at en kantpresse blev anvendt på en sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarlig måde. (2001.84).

Sikring af bukkemaskine

2001-10-0024. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om sikring med 3 positionsfodkontakt, der var afgivet efter en ulykke ved en bukkemaskine. (2001.88).

STOFFER OG MATERIALER

Dispensation fra reglerne om foranstaltninger til forebyggelse af kræftisiko

1999-10-0081. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte en afgørelse fra Arbejdstilsynet om afslag på dispensation fra kravet om særlig vejledning af de ansatte ved arbejde med styren. (2000.74).

Dispensation fra forbud mod at anvende zinkchromatholdig washprimer

2000-10-0051. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte et afslag på forlængelse af en dispensation til at anvende zinkchromatholdig washprimer til stålplader. (2000.76).

Fastsættelse af kodenummer

2000-10-0075. Arbejdsmiljøklagenævnet traf afgørelse om at annullere Arbejdstilsynets afgørelse, da klagenævnet fandt, at den var ugyldig. (2001.90).

HVILETID

Dispensation fra hviletidsbestemmelserne

2000-10-0026. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte en afgørelse om dispensation fra bestemmelserne om hviletid. (2000.78)

EFTERKOMMELSESFRIST

Efterkommelsesfrist for påbud om ventilation på vaskeri

2000-10-0073. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte en afgørelse om en kort forlængelse af fristen for at

etablere ventilation efter Arbejdstilsynets anvisninger. (2000.80).

Efterkommelsesfrist for påbud om åndedrætsværn

2000-10-0009. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte en afgørelse om afslag på forlængelse af efterkommelsesfrist for et påbud om brug af luftforsynet åndedrætsværn ved sprøjtning. (2000.80).

Forlængelse af efterkommelsesfrist for en afgørelse fra nævnet

2000-10-0035. Arbejdsmiljøklagenævnet kunne ikke imødekomme en forlængelse af efterkommelsesfristen for en afgørelse, truffet af nævnet, men gav dog en mindre fristforlængelse. (2000.80).

Klage over at efterkommelsesfrist var kortere end klagefrist

2001-10-0050. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse vedrørende efterkommelsesfrist for opfyldelse af påbud om udlevering af projektmateriale til granskning. (2001.92).

Klage fra sikkerhedsrepræsentant over Arbejdstilsynets forlængelse af efterkommelsesfrist

2001-10-0052. Arbejdsmiljøklagenævnet kunne ikke tiltræde Arbejdstilsynets afgørelse om en forlængelse af efterkommelsesfristen for opfyldelse af påbud angående kortlægning af støj og akustik i et kommunalt fritidscenter. (2001.94).

Anmodning om forlængelse af efterkommelsesfrist for kortlægning af støjproblemer

2001-10-0092. Arbejdsmiljøklagenævnet forlængede fristen for efterkommelse af påbud om kortlægning af støjproblemer i et kommunalt fritidscenter, idet støjmålinger i sommerperioden ville være misvisende. (2001.96).

KLAGEBERETTIGELSE

Klageberettigelse

2000-10-0057. Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at en beboer, hvis adresse var nævnt i et påbud, var klageberettiget. (2000.82).

2000-10-0058. Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at en række beboere ikke var klageberettigede. (2000.82).

KLAGEFRIST

Afvisning på grund af overskridelse af klagefrist

2000-10-0043. Arbejdsmiljøklagenævnet fandt ikke grundlag for at bortse fra en overskridelse af klagefristen. (2000.84).

Realitetsbehandling på trods af fristoverskridelse

2000-10-0031. Arbejdsmiljøklagenævnet besluttede at realitetsbehandle en klage, uanset at klagefristen var overskredet. (2000.84).

2000-10-0038. Arbejdsmiljøklagenævnet besluttede at realitetsbehandle en klage, uanset at klagefristen var overskredet. (2000.84).

2000-10-0126. Arbejdsmiljøklagenævnet besluttede at realitetsbehandle en klage, uanset at klagefristen var overskredet, da Arbejdstilsynets afgørelse led af åbenbare formelle og hjemmelmæssige mangler. (2001.98).

OPSÆTTENDE VIRKNING

Ikke fratagelse af opsættende virkning

2000-10-0032. Arbejdsmiljøklagenævnet fulgte ikke en indstilling fra Arbejdstilsynet om at fratage en klage opsættende virkning. (2000.86).

AFGIVELSE AF PÅBUD

Arbejdstilsynets reaktionsvalg

2000-10-0024. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets valg af reaktionsformen påbud til en rengøringsvirksomhed men fandt, at Arbejdstilsynet burde have inddraget rengøringsudbyderen i en dialog ved påbudsafgivelsen. Nævnet udtalte kritik af manglende høring. (2000.88).

Tilsynets reaktionsmåde og vurdering af forhold under besøg

2001-10-0054. Arbejdsmiljøklagenævnet traf afgørelse om, at der ikke var grund til at anfægte, at tilsynet i to rapporter ikke havde reageret overfor virksomheden i forhold til de fleste af et antal punkter, som klager havde indberettet til tilsynet. (2001.100).

FORVALTNINGSRET

Delvist afslag på aktindsigt

2000-10-0048. Arbejdsmiljøklagenævnet traf afgørelse om, at virksomheden kunne få fuld aktindsigt i 2 dokumenter, mens et i sin helhed er undtaget fra aktindsigt. (2001.102).

Stikordsregister

Stikordsregister

Aktindsigt	102, 122	Stoffer og materialer	90, 120
Alarm	8-11, 66	Strakspåbud	54, 84
Arbejdets udførelse	46-57, 74-83, 117, 119	Tekniske hjælpemidler	48, 84-89, 120
Arbejdspladsvurdering	24, 34, 116	Tilpasset tilsyn	24
Arbejdsstedets indretning	58-73, 74-83, 118-119	Udgangskasser	78
Bedriftssundhedstjeneste	42, 117	Unge	44, 117
Bukkemaskine	88	Velfærdsforanstaltninger	14
Dispensation	40, 44, 70, 117	Ventilation	58, 74, 80
Efterkommelsesfrist	92-97, 120-121		
Ensidigt gentaget arbejde	46		
Forskellige sagsområder	14-29, 116		
Forvaltningsret	102, 122		
Fysiske belastninger	52, 56		
Hviletid	120		
Klageberettigelse	121		
Klagefrist	92, 98, 106, 121		
Kodenummer	90		
Kontrolanordning	8-11, 62, 66		
Kulde og træk	72		
Opsættende virkning	106, 122		
Personlige værnemidler	54		
Plejarbejde	52		
Procesventilation	8-11, 62, 66, 80		
Recirkulation	70		
Reaktionsvalg	100, 122		
Sikkerhedsarbejde	30-41, 116		
Sikkerhedsorganisation	14, 30, 36, 38, 40, 116		

GÅSTEN
&
GALIONEN

FROKOST CAFE

Skandinavisk
Kaffe og
Frokost
Køkken
10.00 - 18.00

Arbejdsmarkedets Ankenævn